

Bruxelles, 22. lipnja 2023.
(OR. en)

10900/23

**Međuinstitucijski predmet:
2023/0199 (COD)**

CADREFIN 94
POLGEN 82
FIN 674
TELECOM 213
CYBER 170
COMPET 664
RECH 295
CLIMA 320
ENV 742
INDEF 24
POLMIL 166
SOC 468
ECOFIN 637
COH 48
CODEC 1199

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	21. lipnja 2023.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2023) 335 final
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o uspostavi Platforme za strateške tehnologije za Europu („STEP”) i o izmjeni Direktive 2003/87/EZ, uredaba (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 i (EU) 2021/241

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2023) 335 final.

Priloženo: COM(2023) 335 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 20.6.2023.
COM(2023) 335 final

2023/0199 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o uspostavi Platforme za strateške tehnologije za Europu („STEP”) i o izmjeni Direktive
2003/87/EZ, uredba (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU)
br. 1303/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU)
2021/697 i (EU) 2021/241**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Dugoročna predanost EU-a zelenoj i digitalnoj tranziciji te učinak na industriju u EU-u.

EU je privlačno odredište za održiva ulaganja. Europsko jedinstveno tržište u posljednjih je 30 godina donijelo znatne gospodarske koristi te je EU dugoročno ostvario BDP koji je do 9 % viši nego što bi bio bez jedinstvenog tržišta.¹ Europski poslovni model temelji se na otvorenosti, a EU nudi okruženje pogodno za poslovanje. Europski društveni model pruža visokokvalitetno i uključivo obrazovanje i osposobljavanje, sustave socijalne zaštite koji dobro funkcioniraju te javno zdravstvo i zaštitu okoliša. To, uz pošteno tržišno natjecanje i jedinstveni regulatorni okvir prilagođen usporednoj digitalnoj i zelenoj tranziciji, pomaže u osiguravanju potrebne predvidljivosti ulagačima.

Posljednjih godina EU je bio fokusiran na jačanje konkurentnosti i otpornosti u strateškim sektorima te smanjenje ovisnosti europskog gospodarstva putem zelene i digitalne transformacije. Zahvaljujući instrumentu NextGenerationEU², vodećem programu EU-a za gospodarski oporavak, EU se već u ljeto 2021. približio razinama proizvodnje prije pandemije. Sredstva namijenjena usporednoj digitalnoj i zelenoj tranziciji čine naše gospodarstvo konkurentnijim. Dosad nezabilježena nastojanja koja su države članice uložile u provedbu ključnih reformi povećavaju otpornost EU-a.

Industrija EU-a dokazala je svoju inherentnu otpornost, ali suočava se s izazovima. Visoka inflacija, manjak radne snage i vještina, demografske promjene, poremećaji u lancima opskrbe nakon pandemije bolesti COVID-19, povećanje kamatnih stopa i porast troškova energije i cijena inputa negativno utječu na konkurentnost industrije EU-a. To dolazi u kombinaciji sa snažnim, ali ne uvijek pravednim tržišnim natjecanjem na rascjepkanom globalnom tržištu. Uvođenje i široka primjena određenih ključnih tehnologija i tehnologija u nastajanju u strateškim sektorima unutar Unije bit će ključni za iskorištavanje prilika i ispunjavanje ciljeva zelene i digitalne tranzicije kako bi se smanjile strateške ovisnosti i olakšala prekogranična ulaganja na cijelom jedinstvenom tržištu. Stoga su potrebne hitne mjere kako bi se podržao razvoj ili proizvodnja u Uniji odnosno zaštita i jačanje njihovih lanaca vrijednosti ključnih tehnologija u sljedećim područjima: duboke i digitalne tehnologije, čiste tehnologije i biotehnologije. Unija treba riješiti i problem manjka radne snage i vještina u tim strateškim sektorima.

EU je već predložio nekoliko inicijativa radi potpore svojoj industriji. Industrijskim planom u okviru zelenog plana³ nastoji se povećati konkurentnost europske industrije s nultom neto stopom emisija, osigurati količine potrebne za kritične sirovine i poduprijeti brz prijelaz na klimatsku neutralnost. Osigurava se pogodnije okruženje za široku primjenu proizvodnog kapaciteta EU-a u čistoj tehnologiji. Plan se temelji na četiri stupa: predvidljivom i pojednostavnjenom regulatornom okruženju, brzom pristupu financijskim sredstvima, unapređenju vještina i otvorenoj trgovini za otporne lance opskrbe. Novim europskim programom za inovacije⁴ EU nastoji Europu učiniti predvodnicom novog vala inovacija i *start-up* poduzeća u području duboke tehnologije. Jedan je od njegovih glavnih ciljeva

¹ Komunikacija „30 godina jedinstvenog tržišta”, COM(2023) 162 final.

² https://next-generation-eu.europa.eu/index_hr

³ Komunikacija o industrijskom planu u okviru zelenog plana za doba nulte neto stope emisija, COM(2023) 62 final.

⁴ Komunikacija o europskom programu za inovacije, COM(2022) 332 final.

poboljšati pristup financiranju za europska *start-up* i rastuća poduzeća, primjerice mobiliziranjem neiskorištenih izvora privatnog kapitala i pojednostavnjenjem pravila o uvrštavanju na burzu. Nadalje, Komisija je u ožujku 2023. donijela novi privremeni okvir za mjere državne potpore u kriznim situacijama.⁵ Države članice imaju veću fleksibilnost u osmišljavanju i provedbi mjera potpore u sektorima koji su ključni za tranziciju prema klimatskoj neutralnosti. Države članice trenutačno mijenjaju i svoje nacionalne planove za oporavak i otpornost kako bi uključile poglavlja o planu REPowerEU,⁶ što je ključna prilika za pružanje neposredne potpore poduzećima i poticanje njihove konkurentnosti bez stvaranja nepotrebnih strateških ovisnosti.

Iako ta rješenja osiguravaju brzu i ciljanu potporu, EU-u je potreban strukturirani odgovor na potrebe njegovih industrija za ulaganjima. Kako je predsjednica von der Leyen navela u govoru o stanju Unije 14. rujna 2022.,⁷ potrebno je osigurati budućnost industrije u Europi. Osim toga, zajednička europska industrijska politika zahtijeva zajedničko europsko financiranje.⁸ **Stoga je potrebno uspostaviti Platformu za strateške tehnologije za Europu („STEP“).**

Platforma bi trebala pomoći u očuvanju europske prednosti u području ključnih tehnologija i tehnologija u nastajanju relevantnih za zelenu i digitalnu tranziciju, od računalnih tehnologija, uključujući mikroelektroniku, kvantno računalstvo i umjetnu inteligenciju; do biotehnologije i bioproizvodnje te tehnologije s nultom neto stopom emisija. Europsko vijeće prepoznalo je potrebu za rješavanjem tog pitanja te je preporučilo da bi trebalo „osigurati potpunu mobilizaciju dostupnih sredstava i postojećih financijskih instrumenata i fleksibilnije ih rasporediti kako bi se pružila pravodobna i ciljana potpora u strateškim sektorima, pri čemu se ne utječe na ciljeve kohezijske politike”.⁹ Na taj bi način STEP trebao pomoći i u mobilizaciji privatnog kapitala za potporu konkurentnosti europskih poduzeća u tim tehnologijama na globalnoj sceni, što će pak dovesti do izgradnje domaćih kapaciteta.

Najučinkovitije je staviti STEP u središte proračuna EU-a. Tranzicija prema klimatskoj neutralnosti, otpornost i digitalne tehnologije već su vodeća načela višegodišnjeg financijskog okvira: 30 % od 2 bilijuna EUR u okviru VFO-a za razdoblje 2021.–2027., što uključuje programe oporavka u okviru instrumenta NextGenerationEU, troši se na djelovanje u području klime, a više od 20 % Mehanizma za oporavak i otpornost namijenjeno je digitalnim politikama. Osim toga, program Digitalna Europa podupire primjenu digitalne tehnologije za poduzeća, građane i javne uprave. Proračun EU-a ujedno je najbolji alat EU-a za podupiranje jedinstvenog tržišta i zajedničkog djelovanja s dodanom vrijednošću na razini EU-a, čime se osiguravaju ekonomija razmjera, djelotvornost i solidarnost te prenosi jasna politička poruka da je EU ujedinjen u suočavanju s izazovima.

Uspostava STEP-a potpuno je usklađena s ambicijama koje su postavili europski partneri. U SAD-u će se Zakonom o smanjenju inflacije do 2032. mobilizirati više od 360 milijardi USD (približno 330 milijardi EUR). U Japanu je cilj planova zelene transformacije prikupiti do 20 bilijuna JPY (otprilike 140 milijardi EUR).¹⁰ Indija je predložila program poticaja povezanih s proizvodnjom kako bi se povećala konkurentnost u sektorima kao što su solarna fotonaponska energija i baterije. Ujedinjena Kraljevina, Kanada i brojne druge zemlje također su predstavile

⁵ Komunikacija o privremenom okviru za mjere državne potpore u kriznim situacijama i za tranziciju (SL C 101, 17.3.2023., str. 3.).

⁶ Uredba (EU) 2023/435 o izmjeni u pogledu plana REPowerEU (SL L 63, 28.2.2023., str. 1.).

⁷ https://state-of-the-union.ec.europa.eu/state-union-2022_hr

⁸ Govor od 4. prosinca 2022., https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_22_7487

⁹ Zaključci Europskog vijeća od 23. ožujka 2023., EUCO 4/23.

¹⁰ COM(2023) 62 final.

planove ulaganja u čiste tehnologije. Važno je da svi akteri osiguraju da se financiranje oblikuje i provodi na način kojim se u najmanjoj mjeri narušava tržišno natjecanje. Jačanje transparentnosti i razmatranja o industrijskim subvencijama na međunarodnoj razini jednako je važno za zaštitu i poboljšanje postojećih, ali nepotpunih, jednakih uvjeta na kojima su izgrađeni EU i globalno blagostanje.

Pregled proračuna EU-a za zelenu i digitalnu tranziciju

EU ima nekoliko fondova i programa u okviru proračuna i izvan njega za pružanje potpore dubokim i digitalnim tehnologijama, čistim tehnologijama i biotehnologijama. Ti instrumenti posebno uključuju fondove kohezijske politike, Mehanizam za oporavak i otpornost, Inovacijski fond, InvestEU, Europski fond za obranu i program Obzor Europa:

- Kohezijska politika podupire zelenu (110 milijardi EUR) i digitalnu (36,6 milijardi EUR) tranziciju u državama članicama i regijama, uključujući ukupno 85 milijardi EUR u okviru Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), Kohezijskog fonda (KF) i Fonda za pravednu tranziciju (FPT), glavnih fondova EU-a u okviru politike regionalnog razvoja, kako bi se poduprla energetska tranzicija EU-a.
- Mehanizam za oporavak i otpornost i plan REPowerEU, plan EU-a za postizanje neovisnosti Europe o ruskim fosilnim gorivima, pružaju državama članicama dosad nezabilježene mogućnosti za financiranje zelenih i digitalnih ulaganja te reformi.
- Iskorištavanje prihoda od sustava EU-a za trgovanje emisijama (ETS)¹¹
 - Fond za modernizaciju (60 milijardi EUR) pruža znatnu potporu 13 država članica korisnica kako bi se ubrzala njihova energetska tranzicija.
 - Države članice primit će potporu iz Socijalnog fonda za klimatsku politiku (86 milijardi EUR) kako bi se ranjivim skupinama pomoglo u uklanjanju posljedica zelene tranzicije.
 - Iz Inovacijskog fonda (43 milijarde EUR) će se do 2030. osigurati financijska sredstva za inovativne tehnologije s niskom razinom emisija ugljika, među ostalim za proizvodnju tih tehnologija, primjerice kako bi se pomoglo energetski intenzivnim industrijama, razvoju hvatanja i skladištenja ugljika, inovativnoj proizvodnji energije iz obnovljivih izvora ili skladištenju energije.
- InvestEU pridonosi zelenoj tranziciji i digitalizaciji. Ukupno 30 % jamstva u okviru programa InvestEU (tj. 7,8 milijardi EUR) i 60 % sastavnice za održivu infrastrukturu (5,9 milijardi EUR) namijenjeno je klimatskim ciljevima. Nadalje, očekuje se da bi se za digitalne ciljeve moglo izdvojiti više od 2 milijarde EUR, a za ulaganja u biotehnologiju i lijekove više od 1 milijarde EUR.
- U okviru programa Obzor Europa, glavnog programa EU-a za istraživanja i inovacije, izdvojit će se 20,2 milijarde EUR za istraživanje i razvoj čistih tehnologija; 11,5 milijardi EUR za biotehnologiju i lijekove te 19,3 milijarde EUR za digitalne tehnologije.
- U okviru programa Digitalna Europa, s ukupnim dodijeljenim proračunskim sredstvima od 7,6 milijardi EUR, podupiru se digitalne tehnologije.

¹¹ Na temelju cijene ugljika od 80 EUR/tona ekvivalenta CO₂.

- Europski fond za obranu, s proračunom od 8 milijardi EUR, podupire istraživanje i razvoj najsuvremenije i interoperabilne obrambene tehnologije i opreme.

Iako EU osigurava stabilno financiranje zelene i digitalne tranzicije, sredstva su općenito raspoređena u različite programe potrošnje i u skladu s različitim pravilima. Iskorištavanjem postojećih instrumenata i okvira upravljanja ubrzat će se provedba i omogućiti mobilizacija većih iznosa financijske potpore. To je cilj STEP-a.

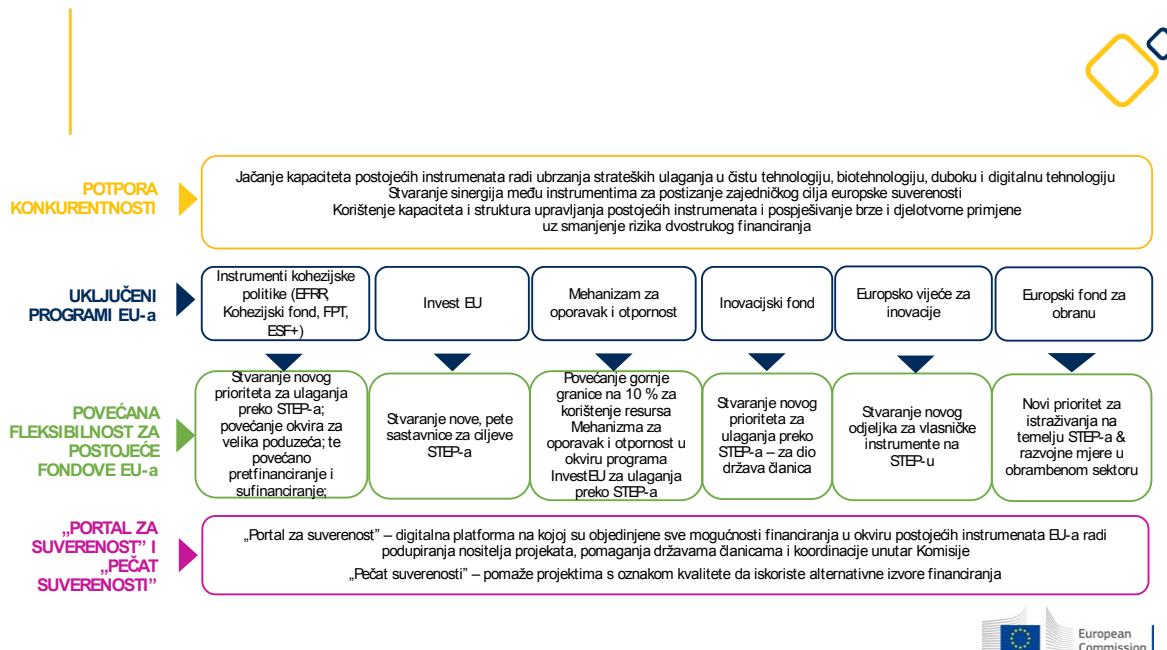
Platforma za strateške tehnologije za Europu (STEP)

STEP će stvoriti potrebne uvjete za djelotvorniju, učinkovitiju i usmjereniju upotrebu postojećih fondova EU-a te istodobno pridonijeti postizanju jednakih uvjeta na jedinstvenom tržištu, a time i očuvanju kohezije. Pridonijet će i usmjeravanju postojećih sredstava prema relevantnim projektima i ubrzanju provedbe u podskupu područja koja će biti utvrđena kao ključna za vodeći položaj Europe. Odabir racionalizacije i boljeg iskorištavanja postojećih instrumenata umjesto stvaranja novog instrumenta odgovor je na poziv Europskog vijeća i ima tri glavne prednosti. Prvo, vremenski okvir. S obzirom na to da za stvaranje novog instrumenta treba barem od 12 do 18 mjeseci, mnogo je brže povezati postojeće instrumente. To bi bila neosporna prednost za korisnike sredstava EU-a jer bi imali priliku brže iskoristiti sredstva EU-a. Drugo, prilagodbom postojećih instrumenata povećale bi se mogućnosti kombiniranja različitih izvora financiranja, i u okviru izravnog i u okviru podijeljenog upravljanja, što bi dovelo do učinkovitijeg iskorištavanja resursa. Naposljetku, nadogradnja tih postojećih instrumenata bit će jednostavnija za nositelje projekata i voditelje programa. Uz pomoć portala za suverenost centralizirat će se sve nove informacije o mogućnostima financiranja. Nadalje, ograničit će se administrativno opterećenje za nositelje projekata i voditelje programa te smanjiti rizik od preklapanja instrumenata.

STEP bi omogućio Uniji da brzo reagira na rizike za poduzeća ključna za lance vrijednosti Unije i da razvije dodatna sredstva za projekte u kojima sudjeluje više država, kao što su važni projekti od zajedničkog europskog interesa, kako bi se poboljšao pristup svih država članica takvim projektima, čime bi se zaštitila kohezija, te kako bi se ojačalo jedinstveno tržište i suzbila nejednaka dostupnost državnih potpora.

Na temelju toga STEP ima trostruki cilj:

1. osiguravanje fleksibilnosti u postojećim instrumentima
2. jačanje kapaciteta postojećih instrumenata
3. stvaranje sinergija među postojećim instrumentima.

Osiguravanje fleksibilnosti u postojećim instrumentima za bolju potporu relevantnim ulaganjima

Kohezijski fondovi najveća su jedinstvena politika EU-a koja se financira iz proračuna EU-a. Kako bi potaknula države članice, Komisija predlaže novi prioritet u svim glavnim fondovima – Europskom fondu za regionalni razvoj (EFRR), Kohezijskom fondu (KF) i Fondu za pravednu tranziciju (FPT). Komisija predlaže i otvaranje tih fondova za velika poduzeća u slabije razvijenim i tranzicijskim regijama, kao i u razvijenijim regijama država članica čiji je BDP po stanovniku niži od prosjeka EU-a, kako bi se potaknula veća ulaganja u ciljna područja STEP-a. Pružanjem financijskih poticaja u obliku većeg prefinanciranja i financiranja sredstvima EU-a države članice potiču se da ponovno odrede prioritete u okviru svojih programa. U okviru tih fondova Komisija predlaže i prefinanciranje od 30 % u 2024. kako bi se potaknulo uvođenje i povećalo financiranje EU-a na 100 % za projekte STEP-a.

Nadalje, predlaže se pružanje dodatne fleksibilnosti državama članicama kako bi mogle provesti programe kohezijske politike za razdoblje 2014.–2020. Regulatorni okvir za provedbu programa kohezijske politike za razdoblje 2014.–2020. i Fonda europske pomoći za najpotrebitije (FEAD) već je prilagođen kako bi se državama članicama i regijama pružila dodatna fleksibilnost u pogledu provedbenih pravila kohezijske politike i veća likvidnost za suočavanje s posljedicama pandemije bolesti COVID-19 i agresivnog rata protiv Ukrajine¹². Te mjere, uvedene na kraju programskog razdoblja, zahtijevaju dovoljno vremena i administrativnih resursa kako bi se u potpunosti iskoristile i provele. Stoga se predlaže produljenje rokova za podnošenje dokumentacije o zaključenju za razdoblje 2014.–2020. za

¹² Dodatnim sredstvima REACT-EU koja proizlaze iz instrumenta NextGenerationEU povećala su se sredstva dostupna 2021. i 2022. (bez potrebnog nacionalnog sufinanciranja) kako bi se državama članicama pružila brza pomoć za oporavak od krize i otporan oporavak. Ostale mjere uključuju paket djelovanja kohezijske politike za izbjeglice u Europi (CARE) i inicijativu za podupiranje cjenovno pristupačne energije (SAFE). Vidjeti Uredbu (EU) 2022/562 u pogledu djelovanja kohezijske politike za izbjeglice u Europi (CARE) (SL L 109, 8.4.2022., str. 1.); Uredba (EU) 2022/2039 u pogledu fleksibilne pomoći područjima (FAST-CARE) (SL L 275, 25.10.2022., str. 23.); i Uredba (EU) 2023/435 o izmjeni u pogledu plana REPowerEU (SL L 63, 28.2.2023., str. 1.).

12 mjeseci. To bi trebalo pomoći državama članicama koje će se suočiti s dodatnim radnim opterećenjem povezanim s revizijom operativnih programa za potrebe STEP-a.

Kako bi potaknula države članice da osiguraju sredstva za InvestEU, vodeći program EU-a za poticanje ulaganja u ključne industrije, Komisija predlaže povećanje prijenosa sredstava iz planova za oporavak i otpornost u InvestEU s 4 % na 10 %. Ta dodatna fleksibilnost za korištenje sredstava država članica u okviru programa InvestEU pomoći će im da uspostavljene strukture i stručno znanje o tržištu partnera u provedbi u okviru programa InvestEU iskoriste da odaberu i financiraju najperspektivnija poduzeća. U tom pogledu, ako država članica odluči prenijeti sredstva u nacionalne odjeljke fonda InvestEU za provedbu postojećeg financijskog proizvoda programa InvestEU koji je Komisija izradila za odjeljak „EU” s partnerima u provedbi Unije i međunarodnim partnerima u provedbi, kao što su Grupa Europske investicijske banke i Europska banka za obnovu i razvoj, što znači da država članica nema diskrecijski doprinos oblikovanju financijskog proizvoda, takva odluka ne čini oblikovanje financijskog proizvoda pripisivim državi i stoga takva odluka sama po sebi ne uključuje državnu potporu. Time se ne dovodi u pitanje obveza usklađenosti financijskih instrumenata i proračunskih jamstava Unije s pravilima o državnim potporama u skladu s člankom 209. stavkom 2. točkom (c) Financijske uredbe.

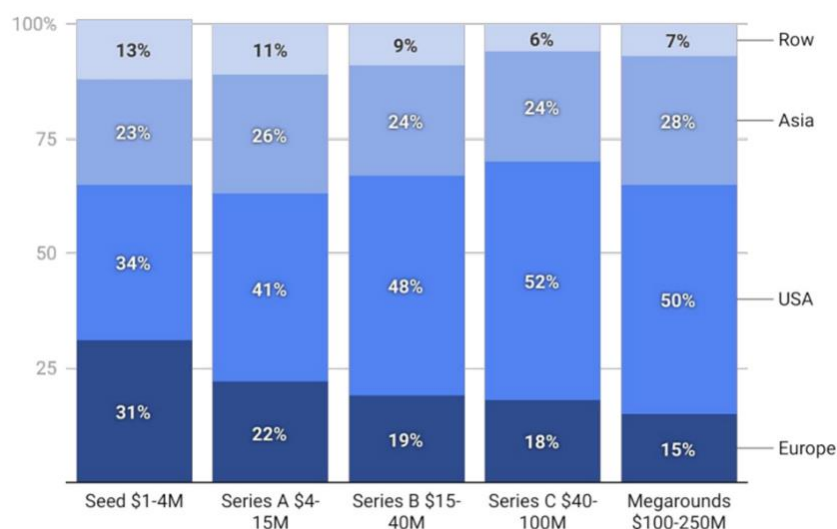
Nadalje, kako bi olakšala doprinose povezane s Mehanizmom za oporavak i otpornost u odjeljku „države članice” fonda InvestEU i njegovu primjenu, Komisija će prilagoditi tehničke smjernice o primjeni načela „nenanošenja bitne štete” na temelju Uredbe (EU) 2021/241 kako bi osigurala da se u financijskim proizvodima koji se provode u okviru fonda InvestEU može navesti, ako je primjenjivo, nepostojanje bitne štete za šest okolišnih ciljeva utvrđenih u članku 17. Uredbe (EU) 2020/852 primjenom pravila programa InvestEU u kombinaciji s relevantnim politikama partnera u provedbi.

Osim toga, novi prioriteti STEP-a bit će uključeni u Inovacijski fond, program financiranja za uvođenje inovativnih tehnologija s nultom neto stopom emisija; Europski fond za obranu, program financiranja istraživanja i razvoja obrambene tehnologije, i Europsko vijeće za inovacije (EIC) u okviru programa Obzor Europa, vodećeg europskog inovacijskog programa za utvrđivanje, razvoj i široku primjenu revolucionarnih tehnologija. Usto, EIC će moći pružiti potporu isključivo vlasničkim kapitalom malim poduzećima srednje tržišne kapitalizacije koja nisu prihvatljiva za bankovno financiranje.

Potpota vlasničkim kapitalom za sektore STEP-a

Poduzeća koja traže ulaganja za pokretanje ili rast moraju prevladati niz međusobno povezanih problema, od osiguravanja strpljivog kapitala do pristupa ključnim mrežama i kapacitetima ako žele ostati u Europi i djelotvorno se natjecati u trenutačnom valu inovacija.

Slika: Poduzetnički kapital prema odredištu i fazi (2020. – prvo tromjesečje 2023.).

Izvor: Global venture capital – Dealroom, ažuriranje za 1. tromjesečje 2023.

EU ima dva glavna instrumenta za potporu u obliku vlasničkog kapitala za europska poduzeća, točnije program InvestEU i Europsko vijeće za inovacije. InvestEU je vodeći program EU-a za poticanje privatnih ulaganja u gospodarstvo EU-a. Fond InvestEU djeluje uz pomoć partnera u provedbi, uključujući Europsku investicijsku banku (EIB) i Europski investicijski fond (EIF), koji osiguravaju financijske proizvode kojima se osigurava zaduživanje (uključujući jamstvo), vlasnička i kvazivlasnička potpora poduzećima i projektima koji djeluju u sektorima relevantnima za europsku suverenost.

Konkretno, EIF uvodi dva vlasnička proizvoda s ukupnim dodijeljenim sredstvima jamstva EU-a u iznosu od 5,2 milijarde EUR i okvirnim portfeljem od 8,7 milijardi EUR, koji su usmjereni na istraživanje, razvoj, komercijalizaciju i široku primjenu čistih tehnologija ili rješenja za okolišnu održivost te digitalne i održive infrastrukturne projekte. Od sredine 2023. EIF je odobrio više od 100 ulaganja sredstvima za koja se očekuje da će mobilizirati ulaganja u iznosu od gotovo 30 milijardi EUR. EIB pruža potporu u obliku vlasničkog kapitala u okviru visokorizičnih tematskih i poduzetničkih dužničkih proizvoda prvenstveno za zelenu tranziciju, strateške digitalne tehnologije i ključne razvojne tehnologije.

Vrste potpore koje se mogu pružiti u okviru EIC-a uključuju mješovito financiranje, isključivo bespovratna sredstva i vlasnički kapital pod određenim uvjetima. U skladu s postojećim zakonodavstvom potpora koja se dodjeljuje isključivo vlasničkim kapitalom može se pružiti MSP-ovima koji nisu prihvatljivi za bankovno financiranje, uključujući *start-up* poduzeća, koji su već primili potporu samo u obliku bespovratnih sredstava. Ovom se inicijativom proširuje ta definicija tako što se omogućuje pružanje isključivo vlasničkog kapitala MSP-ovima i malim poduzećima srednje tržišne kapitalizacije koji nisu prihvatljivi za bankovno financiranje i koji provode revolucionarne i disruptivne inovacije u području ključnih tehnologija, bez obzira na to jesu li prethodno primili druge vrste potpore iz Akceleratora EIC-a. Predloženim proširenjem pružila bi se potpora isključivo vlasničkim kapitalom visokorizičnim poduzećima s visokim potencijalom kojima su potrebna ulaganja u rasponu od 15 do 50 milijuna EUR i poticanje krugova financiranja sa suulagačima u rasponu od 50 do 250 milijuna EUR.

EIC je osnovan u okviru programa Obzor Europa kako bi se utvrdila i osigurala potpora za široku primjenu revolucionarnih tehnologija i inovacija, prvenstveno za rizičnija poduzeća u ranijoj fazi. Ključna sastavnica EIC-a jest Fond EIC-a, koji je osmišljen tako da preuzme rizike koje tržište neće preuzeti samostalno i premosti kritičan manjak financiranja za

poduzeća u području duboke tehnologije. Fond EIC-a u potpunosti je operativan od jeseni 2022. i već je donio više od 130 odluka o ulaganju. Međutim, Fond EIC-a ne može ispuniti potrebe sve većeg broja poduzeća kojima su potrebni naknadni krugovi financiranja ili veći iznosi ulaganja. To se posebno odnosi na ključne tehnologije i tehnologije u nastajanju, koje su i dalje visokorizične, a potrebne su velike količine kapitala kako bi došle na tržište. Novim odjeljkom fonda EIC-a ispunile bi se potrebe za većim iznosima ulaganja (iznad 15 milijuna EUR) te bi se dopunili drugi financijski instrumenti i proizvodi EU-a, uključujući one u okviru programa InvestEU.

Potražnja za ulaganjima u područje duboke tehnologije u Europi i dalje je velika te je u prve dvije godine djelovanja EIC-a zaprimljeno više od 5 000 prijava, što je rezultiralo potporama za više od 400 poduzeća. Od toga je 245 poduzeća preporučeno za jedinstvenu kombinaciju bespovratnih sredstava za koja nije potrebno ustupanje vlasničkog udjela uz ulaganja u okviru EIC-a, a 131 od tih poduzeća primilo je preporuku za ulaganje u iznosu od 5 milijuna EUR ili više. Procjenjuje se da će za približno 25 % poduzeća kojima su dodijeljena ulaganja u iznosu većem od 5 milijuna EUR iz EIC-a biti potrebna naknadna sredstva u iznosu od prosječno 25–35 milijuna EUR: riječ je o portfelju od 20 do 30 poduzeća godišnje za koji je¹³ potrebno od 0,5 do 1 milijarde EUR godišnje.

Na temelju trenutačnog iskustva EIC-a tim bi se ulaganjem koje podupire EU mogla potaknuti dodatna privatna ulaganja u peterostrukom iznosu te bi se time znatno spriječilo nefunkcioniranje tržišta. Bez dodatne potpore mnoga od tih poduzeća mogla bi se preseliti izvan Europe kako bi pristupila širim krugovima financiranja ili bi ih mogli nadmašiti konkurenti iz trećih zemalja koji se bolje financiraju.

Jačanje kapaciteta postojećih instrumenata za ubrzanje relevantnih ulaganja

Kad je riječ o resursima, predlaže se dodjela dodatnog ukupnog iznosa od 10 milijardi EUR za potporu postojećim i dokazanim programima ulaganja EU-a usmjerenima na jačanje ulaganja povezanih s ciljevima STEP-a, uz istodobno očuvanje kohezijskih ciljeva i doprinos jednakim uvjetima na jedinstvenom tržištu osiguravanjem geografski uravnotežene raspodjele projekata koji se financiraju u okviru STEP-a putem odgovarajućih mandata uključenih programa, uzimajući u obzir prirodu određenih provedbenih programa utemeljenih na potražnji.

InvestEU

Primjena dobro napreduje, a 85 % početnog jamstva već je ugovoreno s partnerima u provedbi, što iznosi 22,3 milijarde EUR. Brza apsorpcija jamstva EU-a otkriva velik tržišni interes za mogućnosti financiranja koje nudi InvestEU. To zahtijeva jačanje jamstva EU-a za dodatnih 7,5 milijardi EUR; za što su potrebna dodatna financijska sredstva u iznosu od 3 milijarde EUR uz stopu rezervacija od 40 %. To dodatno jamstvo trebalo bi se koristiti isključivo za projekte koji doprinose prioritetima STEP-a i moglo bi potaknuti ulaganja u iznosu do 75 milijardi EUR s prosječnim multiplikatorom 10.

U okviru programa InvestEU uspostaviti će se nova sastavnica politike za STEP kako bi se partnerima u provedbi pružio dodatni obujam proračunskog jamstva, koji će pružati dužničke (uključujući jamstva) i vlasničke financijske proizvode za poduzeća, uključujući MSP-ove, i projekte u sektorima koji se podupiru u okviru STEP-a, uključujući ulaganja u proizvodne i opskrbe lance. InvestEU potaknut će dodatna ulaganja, posebno iz privatnog sektora, uklanjanjem nedostataka na tržištu i investicijskih okolnosti koje nisu optimalne u sektorima na koje je usmjeren STEP. InvestEU već može podupirati projekte koji su obuhvaćeni važnim

¹³ Iznos se temelji na dodjeli financijskih sredstava iz Akceleratora EIC-a u razdoblju 2021.–2022.

projektima od zajedničkog europskog interesa u smislu članka 107. stavka 3. točke (b) UFEU-a te će se pojačanjem u obliku pete sastavnice politike povećati njegova mogućnost da to učini za ključne projekte u okviru područja primjene STEP-a.

Europsko vijeće za inovacije (EIC)

EIC je vodeće sredstvo za osiguravanje početnog kapitala brzorastućim *start-up* poduzećima. S obzirom na stručnost kojom raspolaže, EIC je prikladan za povećanje financijskih sredstava kad je riječ o poduzećima koja traže kapital radi rasta nakon prve faze inovacija. Povećanje proračunskih sredstava u iznosu od 0,5 milijardi EUR u kombinaciji s 2,13 milijardi EUR iz preraspodjele i opoziva sredstava omogućit će EIC-u da osigura dosad nezabilježena pojedinačna vlasnička ulaganja u iznosu od 15 do 50 milijuna EUR. S prosječnim multiplikatorom 5 to može dovesti do potpore u obliku svježeg vlasničkog kapitala u iznosu od 13 milijardi EUR za MSP-ove i mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije koji nisu prihvatljivi za bankovno financiranje.

Inovacijski fond

Inovacijski fond, koji se financira iz dražbovne prodaje emisijskih jedinica u okviru sustava EU-a za trgovanje emisijama, jedan je od najvećih svjetskih programa financiranja za uvođenje inovativnih tehnologija s nultom neto stopom emisija. Cilj mu je staviti na tržište industrijska rješenja za dekarbonizaciju Europe i usmjeriti se na vrlo inovativne tehnologije i procese. Cilj stvaranja pravih financijskih poticaja za poduzeća da ulažu u čistu tehnologiju i da ih se osnaži da postanu globalni predvodnici u području čiste tehnologije u potpunosti je usklađen s ciljevima STEP-a. Kako bi se odgovorilo na rastuće potrebe za inovacijama radi održavanja konkurentnosti EU-a na globalnim tržištima, Inovacijski fond trebao bi se povećati za 5 milijardi EUR. U skladu s ciljevima osiguravanja kohezije i promicanja jedinstvenog tržišta te kako bi se pružila potpora zelenoj tranziciji i razvoju čistih tehnologija u cijeloj Uniji, dodatnu financijsku omotnicu trebalo bi staviti na raspolaganje putem poziva na podnošenje prijedloga koji su otvoreni subjektima iz država članica čiji je prosječni BDP po stanovniku ispod prosjeka EU-a za 27 država članica EU-a, izmjeren prema standardu kupovne moći i izračunan na temelju podataka Unije za razdoblje 2015.–2017. Uzimajući u obzir dosadašnje iskustvo, to bi trebalo rezultirati ukupnim ulaganjima u iznosu od oko 20 milijardi EUR.

Europski fond za obranu

Europski fond za obranu ključan je za povećanje konkurentnosti, inovacija, učinkovitosti i tehnološke autonomije obrambene industrije Unije te doprinosi otvorenoj strateškoj autonomiji Unije. Podupire i prekograničnu suradnju država članica te suradnju među poduzećima, istraživačkim centrima, nacionalnim upravama, međunarodnim organizacijama i sveučilištima u cijeloj Uniji u fazi istraživanja i razvoja obrambenih proizvoda i tehnologija. Kako bi se odgovorilo na rastuće potrebe, Europski fond za obranu trebao bi se povećati za 1,5 milijardi EUR. Uzimajući u obzir dosadašnje iskustvo, to bi moglo rezultirati ukupnim ulaganjima u iznosu od približno 2 milijarde EUR.

Može se očekivati da će pojačanja navedenih četiriju programa i instrumenata (InvestEU, Europsko vijeće za inovacije, Inovacijski fond, Europski fond za obranu) zajedno rezultirati dodatnim ulaganjima u ključne tehnologije obuhvaćene STEP-om u iznosu od oko 110 milijardi EUR.

Financijskim potporama u okviru fondova kohezijske politike u obliku većeg pretfinanciranja i sufinanciranja države članice potiču se da ponovno odrede prioritete u okviru svojih programa. Za svakih 5 % sredstava koja se preusmjere prema prioritetima STEP-a na raspolaganje će se staviti 18,9 milijardi EUR, a uz to će se iz Fonda za pravednu tranziciju

isplatiti još 6 milijardi EUR. Povećanje gornje granice u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost za korištenje sredstava za proizvode iz programa InvestEU putem njegovih nacionalnih odjeljaka državama članicama pruža dodatnu fleksibilnost jer im je tako potencijalno dostupno 30 milijardi EUR za ulaganja u suverenost.

Ukupno gledano, procjenjuje se da bi nova ulaganja u okviru STEP-a mogla dosegnuti i 160 milijardi EUR.

Stvaranje sinergija među instrumentima za bolju potporu relevantnim ulaganjima

Kako bi pristupili tim fondovima, poduzeća i nositelji projekata moći će posjetiti novu javno dostupnu internetsku stranicu („portal za suverenost”). Na tom će se portalu pružati informacije o relevantnim mogućnostima financiranja u okviru tekućih i budućih poziva u okviru programa EU-a kojima se doprinosi ciljevima STEP-a, kao i smjernice i kontakti s postojećim savjetodavnim centrima.

Nadalje, „pečat suverenosti” dodijelit će se projektima koji pridonose ciljevima STEP-a, pod uvjetom da je projekt procijenjen i da je u skladu s minimalnim zahtjevima u pogledu kvalitete, posebno kriterijima prihvatljivosti, isključenja i dodjele, predviđenima pozivom na podnošenje prijedloga u okviru programa Obzor Europa, programa Digitalna Europa, programa „EU za zdravlje”, Europskog fonda za obranu ili Inovacijskog fonda te neovisno o tome jesu li za projekt dodijeljena sredstva u okviru tih instrumenata. Ti minimalni zahtjevi u pogledu kvalitete utvrdit će se kako bi se mogli identificirati visokokvalitetni projekti. Taj pečat pruža jedinstvenu priliku za nadogradnju primjenjivih visokokvalitetnih postupaka evaluacije u okviru tih instrumenata. Koristit će se kao oznaka kvalitete i pomoći će projektima da privuku javna i privatna ulaganja time što će potvrditi njihov doprinos ciljevima STEP-a i usmjeravati sudionike na tržištu pri donošenju odluka o ulaganjima. Nadalje, pečat će promicati bolji pristup financiranju EU-a i općenito financiranju, posebno olakšavanjem kumulativnog ili kombiniranog financiranja iz nekoliko instrumenata Unije. Stoga bi, na primjer, države članice mogle izravno dodijeliti potporu iz EFRR-a i ESF-a plus projektima kojima je dodijeljen pečat suverenosti, podložno usklađenosti s primjenjivim pravilima o državnim potporama.

Komisija ujedno nastoji osigurati sinergije između pravila Inovacijskog fonda i pravila o državnim potporama kako bi se pojednostavnio postupak. Komisija će dodatno uskladiti kriterije i pojednostavniti postupke kako bi osigurala da se odluka o državnim potporama donosi istodobno s odlukom o financiranju iz Inovacijskog fonda, pod uvjetom da država članica pravodobno dostavi potpunu obavijest. Takve se sinergije procjenjuju i za druge odabrane instrumente EU-a, uključujući Fond EIC-a.

Komisija će se savjetovati i s državama članicama o prijedlogu da se omoguće veće stope potpore s pomoću bonusa za projekte u okviru STEP-a u potpomognutim regijama kako bi se potaknuo daljnji gospodarski razvoj, uz istodobno očuvanje kohezijskih ciljeva.

Tijela nadležna za programe obuhvaćene STEP-om također bi trebalo poticati da razmotre potporu strateškim projektima utvrđenima u skladu s Aktom o industriji s nultom neto stopom emisija i Aktom o kritičnim sirovinama koji su obuhvaćeni područjem primjene članka 2. Uredbe, podložno usklađenosti s primjenjivim pravilima o državnim potporama.

STEP – usmjerenost na ulaganja

Kako bi bio uspješan, STEP bi se trebao usmjeriti na nekoliko pažljivo odabranih područja ulaganja. Platforma bi trebala osigurati i očuvati europsku prednost u pogledu ključnih

tehnologija i tehnologija u nastajanju te povezane proizvodnje u sljedećim područjima:¹⁴ **duboke i digitalne tehnologije, čiste tehnologije i biotehnologije.** Područje primjene STEP-a stoga bi bilo usmjereno na vodeće tehnologije kako bi se unaprijedila zelena i digitalna tranzicija, uz podupiranje proizvodnje i lanaca vrijednosti.

Duboke i digitalne tehnologije

Inovacije, a posebno novi val inovacija u području duboke tehnologije, europski su odgovor za manje emisije stakleničkih plinova, veću digitalizaciju naših gospodarstava te zajamčenu opskrbu hranom, energijom i sirovinama u Europi te njihovu sigurnost. Dubokotehnološke inovacije, koje se temelje na najsuvremenijoj znanosti, tehnologiji i inženjerstvu često objedinjuju postignuća u fizičkoj, biološkoj i digitalnoj sferi te mogu iznjedrati revolucionarna rješenja za suočavanje s globalnim izazovima. Te inovacije mogu potaknuti inovacije u cijelom gospodarstvu i društvu, čime se mijenja poslovno okruženje EU-a.

Novi europski program za inovacije ima za cilj Europu učiniti predvodnicom novog vala inovacija i *start-up* poduzeća u području duboke tehnologije. Jedan je od njegovih glavnih ciljeva poboljšati pristup financiranju za europska *start-up* i rastuća poduzeća, primjerice mobiliziranjem neiskorištenih izvora privatnog kapitala i pojednostavljenjem pravila o uvrštavanju na burzu.

STEP bi dodao još jednu dimenziju predanosti EU-a ostvarenju tog programa. EU će usmjeravati daljnje financiranje i definirati jasan smjer ulaganja. Time će se dodatno poduprijeti ulaganja u području dubokotehnoloških inovacija u Europi u korist gospodarstava EU-a i društva u cjelini.

Digitalne tehnologije snažno utječu na konkurentnost gospodarstva EU-a u cjelini te potiču učinkovitost i inovacije. Njihova primjena i integracija u cjelokupnom gospodarstvu bit će ključni za sveukupnu konkurentnost i produktivnost¹⁵. Kako bi zadržao vodeći položaj u industriji, EU mora preuzeti vodeću ulogu u ključnoj digitalnoj tehnologiji.

Čiste tehnologije

Konkurentnost EU-a u sektoru čiste energije podrazumijeva kapacitet za proizvodnju i upotrebu cjenovno pristupačne, pouzdane i dostupne čiste energije te za natjecanje na globalnim tržištima čiste energije, pri čemu je opći cilj poduprijeti tranziciju prema klimatskoj neutralnosti i donijeti koristi gospodarstvu i građanima EU-a. EU se trenutačno suočava s tehnološkim i netehnološkim problemima, kao što su visoke cijene energije, poremećaji u lancu opskrbe kritičnim sirovinama i manjak vještina. Jačanje konkurentnosti sektora čiste energije EU-a pridonijet će povećanju tehnološkog vodstva EU-a i oblikovanju otpornijeg, neovisnijeg, sigurnijeg i cjenovno pristupačnijeg energetskeg sustava potrebnog za rješavanje tih problema. U tom je kontekstu u Komunikaciji Komisije o industrijskom planu u okviru zelenog plana predstavljen sveobuhvatan plan za povećanje konkurentnosti europske industrije s nultom neto stopom emisija i potporu brzom tranziciji prema klimatskoj neutralnosti, a u Aktu o industriji s nultom neto stopom emisija¹⁶ uspostavlja se okvir mjera za jačanje europskog proizvodnog ekosustava tehnologija s nultom neto stopom emisija.

¹⁴ U skladu s Novim europskim programom za inovacije, dubokotehnološke inovacije imaju potencijal za poticanje inovacija u cijelom gospodarstvu i društvu. U Komunikaciji o dugoročnoj konkurentnosti EU-a čista tehnologija, biotehnologija i digitalizacija istaknute su kao ključna područja za budućnost zbog njihova velikog potencijala za rast i veće produktivnosti rada.

¹⁵ Komunikacija o dugoročnoj konkurentnosti EU-a: perspektiva nakon 2030., COM(2023) 168 final.

¹⁶ Prijedlog uredbe o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava za proizvodnju proizvoda tehnologija s nultom neto stopom emisija, COM(2023) 161 final.

Europska komisija od 2020. objavljuje godišnja izvješća o napretku u pogledu konkurentnosti tehnologija čiste energije u kojima se iznosi trenutačno i predviđeno stanje različitih tehnologija i rješenja za čistu i niskougljičnu energiju. Prema Izvješću o napretku u pogledu konkurentnosti za 2022.¹⁷, koje Komisija objavljuje u kontekstu okvira za upravljanje energetsom unijom i djelovanje u području klime, „Brzi razvoj i primjena tehnologija čiste energije proizvedenih u EU-u važni su za troškovno učinkovit, klimatski prihvatljiv i socijalno pravedan odgovor na trenutačnu energetska krizu”. U izvješću se potvrđuje i da je od ključne važnosti veća količina javnih i privatnih ulaganja u istraživanje i inovacije, široku i cjenovno pristupačnu primjenu u području čiste energije. U tom su smislu regulatorni i financijski okviri EU-a od presudne važnosti. Zajedno s provedbom Novog europskog programa za inovacije, programi financiranja EU-a, pojačana suradnja država članica i stalno praćenje nacionalnih aktivnosti u području istraživanja i inovacija od presudne su važnosti za osmišljavanje učinkovitog ekosustava EU-a za istraživanje i inovacije te za premošćivanje jaza između istraživanja i inovacija te uvođenja na tržištu, čime se jača konkurentnost EU-a.

Biotehnologije

Biotehnologija i bioproizvodnja ključni su za modernizaciju europske industrije. Upotrebljavaju se u raznim industrijskim sektorima kao što su zdravstvo i farmaceutika, poljoprivreda, materijali i biogospodarstvo. Iskorištavanje svih prednosti biotehnologije može pomoći rastu gospodarstva EU-a i stvaranju novih radnih mjesta, uz istodobno podupiranje održivog razvoja, javnog zdravlja i zaštite okoliša.

Pandemija koronavirusa pokazala je važnost biotehnologije, a proizvođači cjepiva imali su presudnu ulogu u svladavanju pandemije. Iako je Europa i dalje predvodnik u inovacijama u području bioloških znanosti, po veličini je njezina biotehnološka industrija i dalje otprilike četvrtina SAD-ove biotehnološke industrije, u pogledu broja poduzeća i financiranja poduzetničkog kapitala¹⁸. Osim toga, financiranje, i u najranijoj fazi i kasnije, u Europi se smatra ograničenijim nego u SAD-u. To ograničava sposobnost poduzeća da ulažu u veće diversificirane portfelje i čini ih ovisnima o njihovim početnim ulagačima.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Industrijskim planom u okviru zelenog plana nastoji se osigurati dugoročna konkurentnost europske industrije i poduprijeti brza tranzicija prema klimatskoj neutralnosti. Akt o industriji s nultom neto stopom emisija regulatorni je dio tog plana, a njime se nastoji postići jednostavnije i brže izdavanje dozvola, promicanje europskih strateških projekata i razvoj standarda za potporu širokoj primjeni tehnologija na cijelom jedinstvenom tržištu. Dopunjuje ga Akt o kritičnim sirovinama¹⁹, kojim se želi osigurati dostatan pristup materijalima, kao što su elementi rijetkih zemalja, koji su neophodni za proizvodne tehnologije presudne za usporednu tranziciju. Europski akt o čipovima još je jedan ključni instrument za potporu konkurentnosti europske industrije.²⁰ Njime se nastoji ojačati otpornost Europe u području poluvodičkih tehnologija i primjena te povećati udio EU-a na globalnom tržištu mikročipova.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

¹⁷ Izvješće o napretku u pogledu konkurentnosti tehnologija čiste energije, COM(2022) 643 final.

¹⁸ Gong J., Romet-Lemonne J-L., Houser B. *Bridging the gap between innovation and later-stage financing for biotech in Europe* (Premošćivanje jaza između inovacija i kasnijeg financiranja biotehnologije u Europi), *Nature Reviews Drug Discovery* 22, 2023., str. 438. – 439.

¹⁹ Prijedlog uredbe o uspostavi okvira za sigurnu i održivu opskrbu kritičnim sirovinama, COM(2023) 160 final.

²⁰ Prijedlog uredbe o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava poluvodiča (Akt o čipovima), COM(2022) 46 final.

Prijedlog je u okviru općih nastojanja EU-a da osigura zelenu i digitalnu transformaciju svojeg gospodarstva. Pridonosi ciljevima dijelova paketa „Spremni za 55 %”²¹ koji su usmjereni na dekarbonizaciju industrije EU-a.

Pridonijet će i otpornosti i otvorenoj strateškoj autonomiji EU-a jačanjem kapaciteta EU-a u pogledu ključnih tehnologija, uključujući najvažnije tehnologije povezane s energijom, što je presudno za potporu razvoju drugih gospodarskih sektora.

Oslanja se na postojeće politike EU-a kojima se nastoji postići isti cilj – od kohezije, ulaganja u oporavak do financiranja istraživanja i inovacija – kojima se nastoji poduprijeti europsko gospodarstvo i usmjeriti sredstva EU-a prema zelenoj i digitalnoj transformaciji.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Ovom se Uredbom nastoji ostvariti opći cilj uspostave pravnog okvira kojim se podupire usmjeravanje sredstava EU-a prema projektima STEP-a. Ciljevi STEP-a ostvarit će se putem sljedećih programa:

- Europski fond za regionalni razvoj (EFRR) i Kohezijski fond (KF), uspostavljeni Uredbom (EU) 2021/1058²²; Fond za pravednu tranziciju (FPT), uspostavljen Uredbom (EU) 2021/1056²³; Europski socijalni fond plus (ESF+), uspostavljen Uredbom (EU) 2021/1057²⁴; Uredba o zajedničkim odredbama (EU) 2021/1060²⁵,
- Mehanizam za oporavak i otpornost, uspostavljen Uredbom (EU) 2021/241²⁶,
- InvestEU, uspostavljen Uredbom (EU) 2021/523²⁷,
- Digitalna Europa, uspostavljena Uredbom 2021/694²⁸; Obzor Europa, uspostavljen Uredbom 2021/695²⁹; Europski fond za obranu, uspostavljen Uredbom (EU) 2021/697³⁰ i Inovacijski fond, uspostavljen Direktivom 2003/87/EZ³¹.
- STEP će se provoditi i u okviru programa „EU za zdravlje”, uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/522³², u pogledu cilja jačanja razvoja biotehnologija u Uniji.

Stoga su, uzimajući u obzir prethodno navedeno, članci 164. i 173., članak 175. stavak 3., članci 176., 177. i 178., članak 182. stavak 1. i članak 192. stavak 1. relevantne pravne osnove za provedbu ove Uredbe.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Ciljeve Prijedloga države članice ne mogu postići samostalno jer su problemi prekogranične prirode i nisu ograničeni na pojedine države članice ili podskupinu država članica. Predložena

²¹ Komunikacija o paketu „Spremni za 55 %”, COM(2021) 550 final i popratni prijedlozi.

²² SL L 224, 24.6.2021., str. 31.

²³ SL L 231, 30.6.2021., str. 1.

²⁴ SL L 231, 30.6.2021., str. 21.

²⁵ SL L 231, 30.6.2021., str. 159.

²⁶ SL L 57, 18.2.2021., str. 17.

²⁷ SL L 107, 26.3.2021., str. 30.

²⁸ SL L 166, 11.5.2021., str. 1.

²⁹ SL L 170, 12.5.2021., str. 1.

³⁰ SL L 170, 12.5.2021., str. 149.

³¹ SL L 275, 25.10.2003., str. 32.

³² SL L 107, 26.3.2021., str. 1.

djelovanja usmjerena su na područja u kojima se može dokazati dodana vrijednost djelovanja na razini Unije zbog razmjera, brzine i opsega onoga što je potrebno učiniti unutar jedinstvenog tržišta.

S obzirom na poteškoće u brzem uvođenju tehnologija s nultom neto stopom emisija i digitalnih tehnologija, intervencija na razini Unije olakšava koordinaciju odgovora na potrebe Unije za dodatnim proizvodnim kapacitetima te sprečavanje strukturnih ovisnosti. Jasno je da se djelovanjem na razini Unije europski akteri mogu potaknuti na zajedničku viziju i provedbenu strategiju. To je presudno za stvaranje ekonomije razmjera i ekonomije opsega te za stvaranje kritične mase potrebne za povećanje proizvodnje zelenih i digitalnih tehnologija u EU-u, uz istodobno ograničavanje fragmentacije djelovanja, regionalnih neravnoteža i štetne utrke u subvencijama među državama članicama.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog je osmišljen kako bi se mjerama za olakšavanje ulaganja pomoglo u razvoju proizvodnog ekosustava. Cilj je poduprijeti dugoročnu konkurentnost i inovacijski kapacitet europske industrije s pomoću proizvodnih kapaciteta, smanjenja rizika ulaganja u strateške projekte, kao i s pomoću *start-up* poduzeća, rastućih poduzeća i MSP-ova.

Mjere ne prelaze ono što je potrebno za postizanje tih ciljeva. STEP se ne sastoji od nove strukture fonda, već se oslanja na postojeće instrumente financiranja EU-a, a predložena dodatna sredstva razmjerna su potrebi za ubrzavanjem ulaganja Platforme u kratkoročnom razdoblju.

- **Odabir instrumenta**

Uredba je odgovarajući instrument jer se njome utvrđuju izravno primjenjiva pravila o potpori.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Savjetovanja s dionicima**

Nije provedeno posebno savjetovanje s dionicima. Ovom se inicijativom uzimaju u obzir savjetovanja s dionicima provedena radi pripreme drugih povezanih inicijativa, kao što su Akt o kritičnim sirovinama, Akt o industriji s nultom neto stopom emisija, europski program za inovacije, paket „Spremni za 55 %”, Europski akt o čipovima i Kompas za digitalno desetljeće. Nadalje, Europska komisija održava dugotrajne i redovite kontakte s dionicima iz industrije, državama članicama i trgovinskim udruženjima, što je omogućilo prikupljanje povratnih informacija relevantnih za prijedlog.

- **Procjena učinka**

Ovim se Prijedlogom ne stvara novi instrument, nego se provodi s pomoću postojećih alata u okviru proračuna EU-a, koji su izmijenjeni kako bi se bolje mobilizirala sredstva za ulaganja u ključne tehnologije. Za te postojeće alate, kao što su kohezijski fondovi, InvestEU i Obzor Europa, provedena je procjena učinka³³. Nadalje, prijedlog se temelji na postojećim prijedlozima koji su bili predmet analize učinka, kao što su Akt o kritičnim sirovinama, europski program za inovacije, paket „Spremni za 55 %”, Europski akt o čipovima i Kompas

³³ Konkretno, EFRR i KF (SWD(2018) 282 final), ESF+ (SWD(2018) 289 final), InvestEU (SWD(2018) 314 final) i Obzor Europa (SWD(2018) 307 final).

za digitalno desetljeće te procjena potreba za ulaganjima objavljena 23. ožujka 2023. Ta analiza, provedena u okviru procjena učinka ili analitičkih radnih dokumenata službi Komisije³⁴, obuhvaća najvažnije učinke ovog prijedloga. Zbog toga još jedna procjena učinka nije potrebna. U obrazloženju se odražava i *ex ante* procjena koju je Komisija provela u pogledu potpore isključivo vlasničkim kapitalom koja će se pružati u okviru EIC-a za MSP-ove i mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije koji nisu prihvatljivi za bankovno financiranje.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Prijedlog nije povezan s primjerenošću i pojednostavnjenjem propisa, ali sadržava niz odredaba za pojednostavnjenje provedbe postojećih instrumenata EU-a. Zahtjevi za izvješćivanje ograničeni su na najmanju mjeru kako bi se ograničilo administrativno opterećenje tijela država članica i poduzeća, a da se pritom ne dovode u pitanje načela dobrog financijskog upravljanja.

- **Temeljna prava**

Člankom 15. Povelje predviđa se sloboda izbora zanimanja i pravo na rad. Podupiranjem konkurentnosti europske industrije osigurat će se gospodarski rast i osigurati daljnje mogućnosti zapošljavanja građanima i stanovnicima Unije.

Člankom 16. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) predviđena je sloboda poduzetništva. Mjerama u okviru ovog Prijedloga olakšava se stvaranje inovacijskih kapaciteta i potiče potražnja za tehnologijama čiste energije, čime se može ojačati sloboda poduzetništva u skladu s pravom Unije te nacionalnim zakonima i praksama.

UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog će rezultirati dodatnim pretfinanciranjem koje se isplaćuje u okviru FPT-a 2024., a financirat će se iz Europskog instrumenta za oporavak NextGenerationEU. Rezultat će i dodatnim pretfinanciranjem koje će se isplatiti u okviru EFRR-a, KF-a i ESF-a plus 2024. za iznose programirane u okviru prioriteta namijenjenih operacijama kojima se doprinosi jačanju ciljeva STEP-a. Dodatna plaćanja pretfinanciranja za FPT 2024. financirat će se samo iz vanjskih namjenskih prihoda i rezultat će pojačavanjem odobrenih sredstava za plaćanje u okviru instrumenta NextGenerationEU prebacivanjem sredstava predviđenih za 2026. Iznosi će biti dostupni kao vanjski namjenski prihodi u smislu članka 21. stavka 5. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 koji potječu iz operacija zaduživanja instrumenta NextGenerationEU.

Dodatna plaćanja pretfinanciranja za EFRR, KF i ESF+ 2024. dovest će do pojačanih isplata odobrenih sredstava za plaćanje 2024. te će u razdoblju 2021.–2027. biti proračunski neutralna. To dodatno pretfinanciranje nije bilo predviđeno u nacrtu proračuna. Komisija će pratiti iznose koje države članice programiraju u okviru prioriteta namijenjenih operacijama kojima se doprinosi ciljevima STEP-a i procijeniti njihov učinak na potrebe plaćanja u kontekstu globalnog prijenosa 2024. Iznos isplaćen kao dodatno pretfinanciranje u cijelosti se poravnava u računima Komisije najkasnije do zaključenja predmetnih programa, tako da ovaj prijedlog ne mijenja ukupni iznos plaćanja u okviru predmetnih fondova. Predložena izmjena ne zahtijeva nikakve promjene godišnjih gornjih granica za obveze i plaćanja iz višegodišnjeg

³⁴ SWD(2023) 161 final, SWD(2022) 187 final, SWD(2020) 176 final, SWD(2022) 147 final, i SWD(2021) 247 final odnosno SWD(2023)68 final.

financijskog okvira u skladu s Prilogom I. Uredbi Vijeća (EU) 2020/2093 ni ukupnih potreba za plaćanjima u programskom razdoblju 2021.–2027.

Kad je riječ o programu Obzor Europa, prijedlog se sastoji od povećanja omotnice EIC-a za ukupno 2,63 milijarde EUR:

- predlaže se preraspodjela 0,8 milijardi EUR iz sredstava dodijeljenih stupu II. „Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost” za razdoblje od 202[x.] do 2027.,
- iz vraćenih sredstava pilot-projekta EIC-a u okviru programa Obzor 2020. 0,13 milijarde EUR,
- predlaže se da se 1,2 milijarde EUR koje proizlaze iz potpunog ili djelomičnog neprovođenja istraživačkih projekata koji se podupiru iz programa Obzor Europa i njegovih prethodnika ponovno stavi na raspolaganje, u skladu s člankom 15. stavkom 3. Financijske uredbe, u korist sastavnice EIC-a programa Obzor Europa, i
- povećanje proračunskih sredstava u iznosu od 0,5 milijardi EUR.

Osim toga, Inovacijski fond trebao bi se povećati za 5 milijardi EUR, Europski fond za obranu za 1,5 milijardi EUR, a sredstva u okviru programa InvestEU trebala bi se povećati za 3 milijarde EUR, što bi rezultiralo jamstvom u iznosu od 7,5 milijardi EUR.

Ukupni utjecaj na proračun VFO-a stoga iznosi 10 milijardi EUR.

5. DRUGI ELEMENTI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Komisija će pratiti provedbu Platforme te na ciljan i razmjeran način mjeriti ostvarivanje ciljeva u okviru ove Uredbe. Komisija će osigurati da se podaci za praćenje provedbe programa i rezultati prikupljaju učinkovito, djelotvorno i pravodobno.

Kako bi pratila provedbu Platforme, Komisija će prikupiti podatke o rashodima povezanim sa STEP-om iz relevantnih programa. Odgovarajuće ciljne vrijednosti potrošnje u području klime u okviru relevantnih programa i dalje se primjenjuju. Za to je potrebno sljedeće:

- Uredba o zajedničkim odredbama: ažuriranje Priloga I. Uredbi kako bi se uključila dodatna područja intervencije,
- Mehanizam za oporavak i otpornost: označivanje i izvješćivanje na temelju raščlambe procijenjenih rashoda Komisije u skladu s člankom 29. stavkom 3. te uredbe za ulaganja povezana s ciljevima STEP-a,
- InvestEU: praćenje rashoda koje provodi Komisija,
- programi izravnog upravljanja (Obzor Europa, Inovacijski fond, Europski fond za obranu, program Digitalna Europa, program „EU za zdravlje”): praćenje rashoda koje provodi Komisija,

Kako bi pratila i procijenila uspješnost programa, Komisija će prikupiti rezultate pokazatelja uspješnosti povezanih sa STEP-om iz relevantnih programa.

Za primjenu pokazatelja uspješnosti povezanih sa STEP-om potrebno je sljedeće:

- kohezijski instrumenti: izmjene priloga uredbama za pojedine fondove koji sadržavaju pokazatelje uspješnosti,
 - InvestEU: izmjena Priloga III. Uredbi o programu InvestEU koji sadržava ključne pokazatelje uspješnosti i praćenja,
 - Mehanizam za oporavak i otpornost: oslanjanje na postojeći okvir za izvješćivanje,
 - programi izravnog upravljanja (Obzor Europa, Inovacijski fond, Europski fond za obranu, program Digitalna Europa, program „EU za zdravlje”): informacije koje prikuplja Komisija.
- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

U poglavlju 1. ove Uredbe (članci od 1. do 8.) utvrđuju se zajedničke odredbe potrebne za uspostavljanje STEP-a, dok poglavlje 2. sadržava izmjene drugih relevantnih zakonodavnih akata EU-a (članci od 9. do 19.).

Predmet i ciljevi Platforme (članci 1. i 2.)

U članku 1. objašnjava se predmet Uredbe, a u članku 2. definiraju se ciljevi i područje primjene instrumenta. U skladu s člankom 2. STEP ima dvostruki cilj: i. podupiranje razvoja ili proizvodnje ključnih tehnologija u Uniji ili očuvanje i jačanje njihovih lanaca vrijednosti; i ii. smanjenje manjka radne snage i vještina u tim strateškim sektorima. U članku 2. utvrđuju se i područja za te ključne tehnologije, odnosno duboke i digitalne tehnologije, čiste tehnologije i biotehnologije. U toj se odredbi dodatno navodi da bi tehnologija, kako bi se smatrala ključnom za potrebe Platforme, trebala ispunjavati sljedeće uvjete: i. jedinstvenom tržištu donositi inovativan element sa znatnim gospodarskim potencijalom; ili ii. doprinosti smanjenju ili sprečavanju strateških ovisnosti Unije. Pojašnjeno je i da bi se relevantne tehnologije trebale smatrati ključnima ako se važan projekt od zajedničkog europskog interesa odobren u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (b) UFEU-a odnosi na bilo koje tehnološko područje iz članka 2. stavka 1. točke (a). U članku 2. navode se i dodatne smjernice o značenju pojma „lanac vrijednosti”.

Financijska potpora (članak 3.)

Tom se odredbom utvrđuju dodatna financijska sredstva EU-a koja se koriste za jačanje kapaciteta nekoliko instrumenata, a to su InvestEU, Obzor Europa, Europski fond za obranu i Inovacijski fond.

Pečat suverenosti i kumulativno financiranje (članak 4.)

Člankom 4. uspostavlja se „pečat suverenosti”, nova oznaka namijenjena za pomoć nositeljima projekata da privuku javna i privatna ulaganja potvrđivanjem doprinosa projekata ciljevima STEP-a. Pečat suverenosti dodjeljivao bi se u okviru programa kojima se izravno upravlja, odnosno programa Obzor Europa, Inovacijskog fonda, programa Digitalna Europa, programa „EU za zdravlje” i Europskog fonda za obranu. Pečat se temelji na postojećem pečatu izvrsnosti, oznaci kvalitete za prihvatljive projekte koji se nisu mogli financirati zbog nedostatka dostupnih proračunskih sredstava. Za razliku od pečata izvrsnosti, pečat suverenosti definira se samo s obzirom na ciljeve projekata kojima je dodijeljen i bez obzira na to je li projekt u mogućnosti primiti financijska sredstva EU-a sve dok je uspješno ocijenjen u okviru programa Obzor Europa, Inovacijskog fonda, programa Digitalna Europa, programa „EU za zdravlje” ili Europskog fonda za obranu. Time se omogućuje da projekti koji su djelomično financirani mogu primiti i kumulativno ili kombinirano financiranje s

drugim instrumentom Unije (članak 4. stavak 1. točka (b)). Nadalje, pečat suverenosti primjenjivao bi se i na slučajeve u kojima projekt nije mogao primiti sredstva EU-a u okviru jednog programa kako bi primio potporu u okviru drugog programa (članak 4. stavak 1. točka (a)).

U toj se odredbi navodi i da bi države članice trebale dati prednost projektima kojima je dodijeljen pečat suverenosti pri predlaganju svojih planova za oporavak i otpornost te pri odlučivanju o investicijskim projektima koji će se financirati iz njihova udjela u Fondu za modernizaciju. Kad je riječ o programu InvestEU (vidjeti i članak 15.), Komisija bi trebala uzeti u obzir pečat suverenosti u kontekstu postupka predviđenog člankom 19. Statuta EIB-a i provjere politike utvrđene u članku 23. Uredbe (EU) 2021/523. Osim toga, od partnera u provedbi trebalo bi se zahtijevati da ispituju projekte kojima je dodijeljen pečat suverenosti ako su ti projekti obuhvaćeni njihovim geografskim područjem i područjem poslovanja. Kad je riječ o kohezijskoj politici, predlaže se da upravljačka tijela mogu izravno dodijeliti potporu iz EFRR-a ili ESF-a plus, podložno usklađenosti s primjenjivim pravilima o državnim potporama, za operacije kojima je dodijeljen pečat suverenosti (vidjeti članak 13.).

Strateški projekti utvrđeni u skladu s Aktom o industriji s nultom neto stopom emisija i Aktom o kritičnim sirovinama koji su obuhvaćeni područjem primjene članka 2. Uredbe mogu imati koristi od kumulativnog financiranja iz relevantnih programa.

Praćenje i provedba (članak 5.)

U članku 5. utvrđuje se način na koji Komisija prati provedbu STEP-a, rezultate i napredak prema ostvarenju njegovih ciljeva.

Portal za suverenost (članak 6.)

Člankom 6. utvrđuje se obveza Komisije da uspostavi novu javno dostupnu internetsku stranicu (portal za suverenost) kako bi pružila potporu poduzećima i nositeljima projekata koji traže sredstva za ulaganja povezana s ciljevima STEP-a. U tu svrhu portal mora prikazivati sljedeće informacije: tekuće i buduće pozive na podnošenje prijedloga povezanih s ciljevima STEP-a (članak 6. stavak 1. točka (a)) i podatke za kontakt s nacionalnim nadležnim tijelima koja su imenovana kao glavna kontaktna točka za provedbu STEP-a na nacionalnoj razini (članak 6. stavak 1. točka (d)). Nadalje, portal bi trebao informirati o projektima kojima je dodijeljen pečat suverenosti kako bi bili vidljivi potencijalnim ulagačima (članak 6. stavak 1. točka (b)), kao i o strateškim projektima utvrđenima u okviru Akta o industriji s nultom neto stopom emisija i Akta o kritičnim sirovinama (članak 6. stavak 1. točka (c)). Platforma bi trebala iznositi i informacije o vlastitoj provedbi (članak 6. stavak 2.). Člankom 6. stavkom 4. od država članica zahtijeva se da imenuju jedno nacionalno nadležno tijelo koje će djelovati kao glavna kontaktna točka za te prioritete kako bi se osigurala dosljedna primjena STEP-a u cijeloj Uniji te kako bi se olakšalo kombiniranje dostupnih sredstava za projekte Platforme, posebno u okviru programa kojima se izravno upravlja i programa s podijeljenim upravljanjem.

Godišnje izvješće i evaluacija (članci 7. i 8.)

Člankom 7. utvrđuje se obveza Komisije da Europskom parlamentu i Vijeću podnosi godišnje izvješće o napretku u provedbi ciljeva STEP-a.

U članku 8. utvrđuju se pravila o evaluaciji Platforme. Komisija je dužna Europskom parlamentu i Vijeću dostaviti izvješće o evaluaciji do 31. prosinca 2025.

Izmjene Direktive 2003/87/EZ (Direktiva o ETS-u EU-a) (članak 9.)

Člankom 9. mijenja se Direktiva o ETS-u EU-a kako bi se utvrdio iznos dodatnih sredstava koji će se izvršiti putem Inovacijskog fonda za projekte čiji je cilj podupiranje razvoja ili proizvodnje čistih tehnologija u Uniji. Ta dodatna potpora dostupna je samo državama članicama čiji je prosječni BDP po stanovniku ispod prosjeka EU-a za 27 država članica EU-a, izmjeren prema standardu kupovne moći i izračunan na temelju podataka Unije za razdoblje 2015.–2017.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/1058, Uredbe o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu (članak 10.), Uredbe o Fondu za pravednu tranziciju (članak 11.) i Uredbe (EU) 2021/1057, Uredbe o uspostavi Europskog socijalnog fonda plus (članak 12.)

Člankom 10. mijenja se Uredba o Europskom fondu za regionalni razvoj (EFRR) i Kohezijskom fondu (KF) kako bi se uveli novi specifični ciljevi u okviru cilja politike br. 1 (kompetitivnija i pametnija Europa promicanjem inovativne i pametne gospodarske preobrazbe te regionalne povezanosti IKT-a) i cilja politike br. 2 (zelenija, otporna Europa s niskom razinom emisija ugljika koja prelazi na gospodarstvo s nultom neto stopom emisija ugljika promicanjem prijelaza na čistu i pravednu energiju, zelenih i plavih ulaganja, kruznoga gospodarstva, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe tim promjenama, upravljanja rizikom i njegova sprječavanja te održive gradske mobilnosti). Omogućuje se i podupiranje produktivnih ulaganja u poduzeća koja nisu MSP-ovi, u slabije razvijenim i tranzicijskim regijama te u razvijenijim regijama u državama članicama čiji je prosječni BDP po stanovniku ispod prosjeka EU-a za 27 država članica EU-a, izmjeren prema standardu kupovne moći i izračunan na temelju podataka Unije za razdoblje 2015.–2017.

Člankom 11. mijenja se Uredba o Fondu za pravednu tranziciju (FPT) kako bi se navelo da se takvim programom mogu podupirati ulaganja povezana s ciljevima STEP-a.

Nadalje, kako bi se ubrzala ta ulaganja i osigurala potrebna likvidnost, za 2024. bit će dostupno izvanredno pretfinanciranje od 30 %. Također se utvrđuje da bi države članice trebale moći primijeniti povećanu stopu financiranja EU-a do 100 %. To se uvodi u prethodno navedene tri uredbe uključivanjem istih odredaba u članke 10., 11. i 12.

Prilozi I. i II. Uredbi o EFRR-u i Kohezijskom fondu mijenjaju se kako bi se uključili pokazatelji povezani s novim ciljevima STEP-a.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/1060, Uredbe o utvrđivanju zajedničkih odredaba primjenjivih, među ostalim, na EFRR, KF, FPT i ESF+ (članak 13.)

Ta uredba također se mijenja kako bi projekti kojima je dodijeljen pečat suverenosti mogli ostvariti bolji pristup financijskim sredstvima EU-a, posebno olakšavanjem kumulativnog ili kombiniranog financiranja iz nekoliko instrumenata Unije. U tu će svrhu upravljačka tijela moći izravno dodijeliti potporu iz EFRR-a ili ESF-a plus za operacije kojima je dodijeljen pečat suverenosti. Također se utvrđuje da bi države članice trebale moći primijeniti povećanu stopu financiranja EU-a do 100 %.

Članak 49. Uredbe o zajedničkim odredbama mijenja se kako bi se osiguralo da upravljačka tijela utvrde i dostave Komisiji planirane pozive na podnošenje prijedloga povezane s ciljevima STEP-a kako bi ih objavila na portalu za suverenost, kao i posebnu sekundarnu temu za ESF+.

Izmjena Priloga I. Uredbi o zajedničkim odredbama uključuje dodatna područja intervencije koja će omogućiti praćenje rashoda povezanih s novim ciljevima Platforme.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1303/2013 (članak 14.) i Uredbe (EU) br. 223/2014 (članak 15.)

Ovom se izmjenom državama članicama omogućuje dodatna fleksibilnost kako bi mogle provesti programe kohezijske politike za razdoblje 2014.–2020., EFPR i Fond europske pomoći za najpotrebitije (FEAD). Regulatorni okvir za provedbu programa za razdoblje 2014.–2020. već je prilagođen kako bi se državama članicama i regijama omogućila dodatna fleksibilnost u pogledu provedbenih pravila i veća likvidnost za ublažavanje posljedica pandemije bolesti COVID-19 te agresivnog rata protiv Ukrajine³⁵. Te mjere, uvedene na kraju programskog razdoblja, zahtijevaju dovoljno vremena i administrativnih resursa kako bi se u potpunosti iskoristile i provele. To je povezano s potrebom da države članice usmjere administrativne resurse na reviziju operativnih programa u smjeru STEP-a.

Stoga bi rok za podnošenje tog konačnog zahtjeva za plaćanje trebalo produljiti za 12 mjeseci. Nadalje, rok za podnošenje dokumenata o zatvaranju također bi trebalo produljiti za 12 mjeseci kako bi se mogle provesti potrebne kontrole i revizije kojima se omogućuje uredno zatvaranje programa u okviru programskog razdoblja 2014.–2020. Kako bi se osigurala pravilna provedba proračuna EU-a i poštovanje gornjih granica za plaćanja, plaćanja koja treba izvršiti 2025. trebala bi biti ograničena na 1 % odobrenih financijskih sredstava iz višegodišnjeg financijskog okvira po programu. Treba razjasniti da dospjeli iznosi koji premašuju gornju granicu od 1 % odobrenih sredstava programa po fondu za 2025. ne bi bili plaćeni 2025. ni u narednim godinama, nego bi se upotrijebili samo za poravnanje pretfinanciranja. Neiskorišteni iznosi opozivaju se u skladu s općim pravilima za opoziv pri zatvaranju.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/523 o uspostavi programa InvestEU (članak 16.)

Tom se odredbom stvara novo područje politike (peta sastavnica) čiji je cilj poduprijeti ulaganja povezana s ciljevima STEP-a u okviru fonda InvestEU te se u nju uključuje dodatni iznos od [...] milijardi EUR predložen u kontekstu preispitivanja VFO-a izmjenom iznosa jamstva EU-a za potrebe STEP-a. Uvode se i izmjene kako bi se u programu InvestEU uzela u obzir dimenzija pečata suverenosti, kako je objašnjeno u članku 4.

Predlažu se i dodatne fleksibilnosti i pojašnjenja kako bi se bolje ostvarili ciljevi ove inicijative. Kad je riječ o kombinaciji portfelja, navodi se da se, ako se potpora iz financijskih instrumenata iz članka 7. stavka 1. kombinira u financijskom proizvodu u podređenom položaju u odnosu na jamstvo EU-a na temelju ove Uredbe i/ili jamstvo EU-a uspostavljeno Uredbom (EU) 2015/1017, gubici, prihodi i otplate, kao i potencijalni povrati, također mogu rasporediti na nerazmjernoj osnovi. Cilj je ove izmjene olakšati sinergije programa InvestEU i drugih programa Unije većom fleksibilnošću pri osmišljavanju operacija mješovitog financiranja.

³⁵ Dodatnim sredstvima REACT-EU koja proizlaze iz instrumenta NextGenerationEU povećala su se sredstva dostupna 2021. i 2022. (bez potrebnog nacionalnog sufinanciranja) kako bi se državama članicama pružila brza pomoć za oporavak od krize i otporan oporavak. Ostale mjere uključuju paket djelovanja kohezijske politike za izbjeglice u Europi (CARE) i inicijativu za podupiranje cjenovno pristupačne energije (SAFE).

Kako bi se olakšalo korištenje odjeljka „države članice”, predlaže se neznatno produljenje razdoblja za sklapanje sporazuma o jamstvu s devet na dvanaest mjeseci od sklapanja sporazuma o doprinosu. Mijenjaju se i pravila o sastavu odbora za ulaganja kako bi se pojasnilo da se nestalni član može rasporediti u najviše dva sastava za primjenu postupka odabira kojim se omogućuje brzo osnivanje Odbora za ulaganja za novu petu sastavnicu.

Prilog III. Uredbi o programu InvestEU mijenja se kako bi se uključili pokazatelji povezani s novom sastavnicom STEP-a.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/695 o uspostavi programa Obzor Europa (članak 17.)

Cilj je ove odredbe osigurati dodatnu fleksibilnost i financiranje Akceleratora EIC-a. Akcelerator u okviru programa Obzor Europa trebao bi moći pružiti potporu isključivo vlasničkim kapitalom MSP-ovima koji nisu prihvatljivi za bankovno financiranje, uključujući *start-up* poduzeća, i malim poduzećima srednje tržišne kapitalizacije koja nisu prihvatljiva za bankovno financiranje, koji provode inovacije u području tehnologija koje podupire STEP. Nadalje, neiskorištena sredstva dodijeljena za pilot-projekt EIC-a u okviru programa Obzor 2020. trebala bi se staviti na raspolaganje za potrebe Akceleratora EIC-a u okviru programa Obzor Europa.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/697 o uspostavi Europskog fonda za obranu (članak 18.)

Člankom 18. mijenja se Uredba o Europskom fondu za obranu kako bi se utvrdio iznos dodatnih sredstava koja će se dodjeljivati u okviru Europskog fonda za obranu.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/241 o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (članak 19.)

Ta se uredba mijenja kako bi se povećala gornja granica iznosa procijenjenih troškova planova za oporavak i otpornost koji države članice mogu upotrijebiti za odjeljak „države članice” fonda InvestEU. Uz primjenjivu gornju granicu od 4 % financijskih sredstava dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost, države članice mogu odlučiti dodijeliti još 6 % za potporu ulaganjima povezanim s ciljevima STEP-a, do ukupnog iznosa od 10 %. Članak 29. mijenja se kako bi se osiguralo da države članice utvrde i dostave Komisiji planirane pozive na podnošenje prijedloga povezane s ciljevima Platforme kako bi ih objavile na portalu za suverenost.

Stupanje na snagu i primjena (članak 20.)

Predlaže se da ova Uredba, koja se izravno primjenjuje u svim državama članicama, stupi na snagu sljedećeg dana od dana objave.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi Platforme za strateške tehnologije za Europu („STEP”) i o izmjeni Direktive 2003/87/EZ, uredba (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 i (EU) 2021/241

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 164., članak 173., članak 175. treći stavak, članak 176., članak 177. stavak 178., članak 182. stavak 1. i članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora³⁶,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija³⁷,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Posljednjih godina EU je bio fokusiran na jačanje konkurentnosti i otpornosti europskoga gospodarstva putem zelene i digitalne transformacije. Usporedna zelena i digitalna tranzicija koja se temelji na europskom zelenom planu³⁸ i digitalnom desetljeću³⁹ potiče rast i modernizaciju gospodarstva EU-a, čime se stvaraju nove poslovne mogućnosti i pomaže u stjecanju konkurentne prednosti na globalnim tržištima. U europskom zelenom planu utvrđuje se plan za postizanje klimatske neutralnosti i održivosti gospodarstva Unije na pravedan i uključiv način te za suočavanje s problemima povezanim s klimom i okolišem. Nadalje, u programu politike za digitalno desetljeće do 2030. utvrđuje se jasan smjer za digitalnu transformaciju Unije i ostvarivanje ciljeva u području digitalizacije na razini Unije do 2030., posebno u pogledu digitalnih vještina, digitalne infrastrukture i digitalne transformacije poduzeća i javnih usluga.
- (2) Industrija EU-a dokazala je svoju inherentnu otpornost, ali suočava se s izazovima. Visoka inflacija, manjak radne snage, poremećaji u lancima opskrbe nakon pandemije bolesti COVID-19, povećanje kamatnih stopa i porast troškova energije i cijena inputa negativno utječu na konkurentnost industrije EU-a. To dolazi u kombinaciji sa snažnim, ali ne uvijek pravednim tržišnim natjecanjem na rascjepkanom globalnom

³⁶ SL C [...], [...], str. [...].

³⁷ SL C [...], [...], str. [...].

³⁸ Komunikacija o europskom zelenom planu, COM(2019) 640 final. Vidjeti i Rezoluciju Europskog parlamenta od 15. siječnja 2020. i zaključke Europskog vijeća od 11. prosinca 2020.

³⁹ Odluka (EU) 2022/2481 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o uspostavi programa politike za digitalno desetljeće do 2030 (SL L 323, 19.12.2022., str. 4.).

tržištu. EU je već predložio nekoliko inicijativa za potporu svojoj industriji, kao što su industrijski plan u okviru zelenog plana⁴⁰, Akt o kritičnim sirovinama⁴¹, Akt o industriji s nultom neto stopom emisija⁴², novi privremeni okvir za državne potpore u kriznim situacijama i tranziciji⁴³ te REPowerEU⁴⁴. Iako ta rješenja osiguravaju brzu i ciljanu potporu, EU-u je potreban strukturiraniji odgovor na potrebe njegovih industrija za ulaganjima, uz zaštitu kohezije i jednakih uvjeta na jedinstvenom tržištu te radi smanjenja strateških ovisnosti EU-a.

- (3) Uvođenje i široka primjena dubokih i digitalnih tehnologija, čistih tehnologija i biotehnologija u Uniji bit će ključni za iskorištavanje prilika i ostvarivanje ciljeva zelene i digitalne tranzicije, čime se promiču konkurentnost i održivost europske industrije. Stoga je potrebno hitno djelovanje kako bi se podržao razvoj ili proizvodnja takvih tehnologija u Uniji, uz zaštitu i jačanje njihovih lanaca vrijednosti, čime bi se smanjile strateške ovisnosti Unije i riješio problem postojećeg nedostatka radne snage i vještina u tim sektorima osposobljavanjem i naukovanjem te stvaranjem privlačnih i kvalitetnih radnih mjesta dostupnih svima.
- (4) Postoji potreba za podupiranjem ključnih tehnologija u sljedećim područjima: duboke i digitalne tehnologije, čiste tehnologije i biotehnologije (uključujući odgovarajuće lance vrijednosti kritičnih sirovina), posebno projekti, poduzeća i sektori koji imaju ključnu ulogu za konkurentnost i otpornost EU-a i njegove lance vrijednosti. Primjerice duboke i digitalne tehnologije trebale bi uključivati mikroelektroniku, računalstvo visokih performansi, kvantne tehnologije (odnosno računalstvo, komunikacijske i senzorske tehnologije), računalstvo u oblaku, računalstvo na rubu mreže te umjetnu inteligenciju, tehnologije za kibernetičku sigurnost, robotiku, 5G i naprednu povezivost te virtualnu stvarnost, uključujući aktivnosti povezane s dubokim i digitalnim tehnologijama za razvoj obrambenih i aeronautičkih primjena. U čiste tehnologije trebali bi, među ostalim, biti uključeni obnovljiva energija; skladištenje električne i toplinske energije, dizalice topline, elektroenergetska mreža, obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla, održiva alternativna goriva, elektrolizatori i gorivni članci, hvatanje, korištenje i skladištenje ugljika, energetska učinkovitost, vodik i s njim povezana infrastruktura; pametna energetska rješenja, tehnologije ključne za održivost kao što su pročišćavanje vode i desalinizacija, napredni materijali kao što su nanomaterijali, kompozitni materijali i budući čisti građevinski materijali te tehnologije za održivo vađenje i preradu kritičnih sirovina. Trebalo bi smatrati da biotehnologija uključuje tehnologije kao što su biomolekule i njihove primjene, farmaceutski proizvodi i medicinske tehnologije ključne za zdravstvenu sigurnost, biotehnologija usjeva i industrijska biotehnologija, primjerice za odlaganje otpada i bioproizvodnju. Komisija može izdati smjernice za dodatno utvrđivanje područja primjene tehnologija u ta tri područja koja se smatraju ključnima u skladu s ovom Uredbom kako bi se promicalo zajedničko tumačenje projekata, poduzeća i sektora koji će primiti potporu u okviru odgovarajućih programa s obzirom na zajednički strateški cilj. Nadalje, tehnologije u bilo kojem od ta tri područja koje su predmet važnog projekta od zajedničkog europskog interesa koji je Komisija odobrila u skladu

⁴⁰ Komunikacija o industrijskom planu u okviru zelenog plana za doba nulte neto stope emisija, COM(2023) 62 final.

⁴¹ COM(2023) 160 final.

⁴² COM(2023) 161 final.

⁴³ Komunikacija o privremenom okviru za mjere državne potpore u kriznim situacijama i za tranziciju (SL C 101, 17.3.2023., str. 3.).

⁴⁴ Uredba (EU) 2023/435 o izmjeni u pogledu plana REPowerEU (SL L 63, 28.2.2023., str. 1.).

s člankom 107. stavkom 3. točkom (b) UFEU-a trebale bi se smatrati ključnima, a pojedinačni projekti u okviru takvog važnog projekta od zajedničkog europskog interesa trebali bi biti prihvatljivi za financiranje, u skladu s odgovarajućim pravilima programa, u mjeri u kojoj utvrđeni manjak financijskih sredstava i prihvatljivi troškovi još nisu u potpunosti pokriveni.

- (5) Jačanje proizvodnih kapaciteta ključnih tehnologija u Uniji neće biti moguće bez znatne kvalificirane radne snage. Međutim, manjak radne snage i vještina osjetniji je u svim sektorima, uključujući one koji se smatraju ključnima za zelenu i digitalnu tranziciju, te ugrožava razvoj ključnih tehnologija, među ostalim u kontekstu demografskih promjena. Stoga je potrebno potaknuti uključivanje većeg broja ljudi na tržište rada koje je relevantno za strateške sektore, posebno otvaranjem radnih mjesta i naukovanja za mlade, osobe u nepovoljnom položaju, posebno mlade koji ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja te nisu u sustavu obrazovanja odraslih. Tom će se potporom dopuniti niz drugih mjera usmjerenih na zadovoljavanje potreba za vještinama koje proizlaze iz tranzicije, a koje su navedene u Programu vještina EU-a⁴⁵.
- (6) Zbog razmjera ulaganja potrebnih za tranziciju potrebno je u potpunosti mobilizirati financijska sredstva dostupna u okviru postojećih programa i fondova EU-a, uključujući ona kojima se dodjeljuje proračunsko jamstvo za operacije financiranja i ulaganja te provedbu financijskih instrumenata i operacija mješovitog financiranja. Takva bi se sredstva trebala koristiti na fleksibilniji način kako bi se pružila pravodobna i ciljana potpora ključnim tehnologijama u strateškim sektorima. Stoga bi Platforma za strateške tehnologije za Europu („STEP”) trebala strukturno odgovoriti na potrebe Unije za ulaganjima olakšavanjem boljeg usmjeravanja postojećih fondova EU-a prema ključnim ulaganjima usmjerenima na potporu razvoju ili proizvodnji ključnih tehnologija, uz istodobno očuvanje jednakih uvjeta na jedinstvenom tržištu, čime bi se očuvala kohezija i nastojala postići geografski uravnotežena raspodjela projekata koji se financiraju u okviru STEP-a u skladu s odgovarajućim programskim mandatima.
- (7) U okviru STEP-a trebalo bi utvrditi resurse koje bi trebalo primijeniti u okviru postojećih programa i fondova Unije, programa InvestEU, programa Obzor Europa, Europskog fonda za obranu i Inovacijskog fonda. To bi trebalo biti popraćeno dodatnim financiranjem u iznosu od 10 milijardi EUR. Od toga bi 5 milijardi EUR trebalo iskoristiti za povećanje sredstava Inovacijskog fonda⁴⁶, a 3 milijarde EUR za povećanje ukupnog iznosa jamstva EU-a dostupnog za odjeljak „EU” u okviru Uredbe o programu InvestEU na 7,5 milijardi EUR⁴⁷, uzimajući u obzir relevantnu stopu rezervacija. Za povećanje financijske omotnice u okviru Uredbe o Obzoru Europa,⁴⁸ koju bi trebalo na odgovarajući način izmijeniti, trebalo bi staviti na raspolaganje 0,5 milijardi EUR; a za Europski fond za obranu 1,5 milijardi EUR⁴⁹.
- (8) „Pečat suverenosti” trebao bi se dodjeljivati projektima koji pridonose ciljevima STEP-a, pod uvjetom da je projekt procijenjen i da je u skladu s minimalnim zahtjevima u pogledu kvalitete, posebno kriterijima prihvatljivosti, isključenja i

⁴⁵ Komunikacija o Programu vještina za Europu za održivu konkurentnost, socijalnu pravednost i otpornost, COM(2020) 274 final.

⁴⁶ Direktiva 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

⁴⁷ Uredba (EU) 2021/523 o uspostavi programa InvestEU (SL L 107, 26.3.2021., str. 30.).

⁴⁸ Uredba (EU) 2021/695 o uspostavi programa Obzor Europa (SL L 170, 12.5.2021., str. 1.).

⁴⁹ Uredba (EU) 2021/697 o uspostavi Europskog fonda za obranu (SL L 170, 12.5.2021., str. 149.).

dodjele, predviđenima pozivom na podnošenje prijedloga u okviru programa Obzor Europa, programa Digitalna Europa⁵⁰, programa „EU za zdravlje”⁵¹, Europskog fonda za obranu ili Inovacijskog fonda te neovisno o tome jesu li za projekt dodijeljena sredstva u okviru tih instrumenata. Ti minimalni zahtjevi u pogledu kvalitete utvrdit će se kako bi se mogli identificirati visokokvalitetni projekti. Taj pečat trebao bi se koristiti kao oznaka kvalitete kako bi se za projekte lakše privukla javna i privatna ulaganja potvrđivanjem njihova doprinosa ciljevima STEP-a. Nadalje, pečat će promicati bolji pristup financiranju EU-a, posebno olakšavanjem kumulativnog ili kombiniranog financiranja iz nekoliko instrumenata Unije.

- (9) U tu bi se svrhu trebalo moći osloniti na procjene provedene za potrebe drugih programa Unije u skladu s člancima 126. i 127. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046⁵² kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za korisnike sredstava Unije i potaknula ulaganja u prioritetne tehnologije. Pod uvjetom da su u skladu s odredbama Uredbe o Mehanizmu za oporavak i otpornost⁵³, države članice trebale bi razmotriti uključivanje djelovanja kojima je dodijeljen pečat suverenosti u pripremu svojih planova za oporavak i otpornost kao i pri predlaganju svojih planova za oporavak i otpornost te odlučivanju o projektima ulaganja koji će se financirati iz njihova udjela u Modernizacijskom fondu. Komisija bi trebala uzeti u obzir pečat suverenosti i u kontekstu postupka predviđenog člankom 19. Statuta EIB-a i provjere politike utvrđene u članku 23. Uredbe o programu InvestEU. Usto, partneri u provedbi trebali bi imati obvezu ispitivanja projekata kojima je dodijeljen pečat suverenosti ako su ti projekti obuhvaćeni njihovim geografskim područjem i područjem poslovanja u skladu s člankom 26. stavkom 5. te uredbe. Tijela nadležna za programe obuhvaćene STEP-om također bi trebalo poticati da razmotre potporu strateškim projektima utvrđenima u skladu s Aktom o industriji s nultom neto stopom emisija i Aktom o kritičnim sirovinama koji su obuhvaćeni područjem primjene članka 2. Uredbe i na koje bi se mogla primjenjivati pravila o kumulativnom financiranju
- (10) Komisija bi trebala uspostaviti novu javno dostupnu internetsku stranicu („portal za suverenost”) kako bi se pružile informacije o dostupnoj potpori poduzećima i nositeljima projekata koji traže sredstva za ulaganja povezana s ciljevima STEP-a. U tu bi svrhu taj portal na pristupačan način prilagođen korisnicima trebao prikazivati mogućnosti financiranja ulaganja povezanih s ciljevima STEP-a dostupne u okviru proračuna EU-a. To bi trebalo uključivati informacije o programima kojima se izravno upravlja, kao što su Obzor Europa, program Digitalna Europa, program „EU za zdravlje”, Inovacijski fond te drugi programi kao što su InvestEU, Mehanizam za oporavak i otpornost i fondovi kohezijske politike. Nadalje, portal za suverenost trebao bi pomoći u povećanju vidljivosti ulaganja povezanih s ciljevima STEP-a prema ulagačima prikazivanjem projekata kojima je dodijeljen pečat suverenosti. Portal bi trebao sadržavati i popis nacionalnih nadležnih tijela koja su odgovorna za djelovanje kao kontaktne točke za provedbu STEP-a na nacionalnoj razini.
- (11) Iako se STEP oslanja na reprogramiranje i jačanje postojećih programa za potporu strateškim ulaganjima, on je i važan element za testiranje izvedivosti i pripremu novih

⁵⁰ Uredba (EU) 2021/694 o uspostavi programa Digitalna Europa (SL L 166, 11.5.2021., str. 1.).

⁵¹ Uredba (EU) 2021/522 o uspostavi Programa djelovanja Unije u području zdravlja (program „EU za zdravlje”) (SL L 107, 26.3.2021., str. 1.).

⁵² Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

⁵³ Uredba (EU) 2021/241 o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 30.6.2021., str. 17.).

intervencija kao korak prema Fondu za europsku suverenost. Evaluacijom predviđenom za 2025. procijenit će se relevantnost provedenih djelovanja te će poslužiti kao osnova za procjenu potrebe za povećanjem potpore strateškim sektorima.

- (12) Direktivu 2003/87/EZ⁵⁴ trebalo bi izmijeniti kako bi se omogućilo dodatno financiranje financijskom omotnicom za razdoblje 2024.–2027. u iznosu od 5 milijardi EUR. Inovacijski fond podupire ulaganja u inovativne niskougljične tehnologije, a to je područje primjene koje će biti obuhvaćeno STEP-om. Povećanje obujma Inovacijskog fonda trebalo bi stoga omogućiti financiranje u skladu s ciljem podupiranja razvoja ili proizvodnje ključnih čistih tehnologija u Uniji. U skladu s ciljevima osiguravanja kohezije i promicanja jedinstvenog tržišta te kako bi se pružila potpora zelenoj tranziciji i razvoju čistih tehnologija u cijeloj Uniji, dodatnu financijsku omotnicu trebalo bi staviti na raspolaganje putem poziva na podnošenje prijedloga koji su otvoreni subjektima iz država članica čiji je prosječni BDP po stanovniku ispod prosjeka EU-a za 27 država članica EU-a, izmjeren prema standardu kupovne moći i izračunan na temelju podataka Unije za razdoblje 2015.–2017.
- (13) Kako bi se proširile mogućnosti potpore za ulaganja usmjerena na jačanje industrijskog razvoja i lanaca vrijednosti u strateškim sektorima, područje primjene potpore iz EFRR-a trebalo bi proširiti uvođenjem novih specifičnih ciljeva u okviru EFRR-a, ne dovodeći u pitanje pravila o prihvatljivosti rashoda i potrošnji u području klime kako je utvrđeno u Uredbi (EU) 2021/1060⁵⁵ i Uredbi (EU) 2021/1058⁵⁶. U strateškim sektorima trebalo bi biti moguće podupirati i produktivna ulaganja u poduzeća koja nisu MSP-ovi, što može znatno doprinijeti razvoju slabije razvijenih i tranzicijskih regija, kao i u razvijenijim regijama država članica čiji je BDP po stanovniku niži od prosjeka EU-a. Upravljačka tijela potiču se na promicanje suradnje između velikih poduzeća i lokalnih MSP-ova, lanaca opskrbe, inovacijskih i tehnoloških ekosustava. Time bi se povećao ukupni kapacitet Europe za jačanje položaja u tim sektorima pružanjem pristupa takvim ulaganjima svim državama članicama, čime bi se suzbio rizik od povećanja razlika.
- (14) Područje primjene potpore FPT-a, utvrđeno u Uredbi (EU) 2021/1056,⁵⁷ trebalo bi proširiti i na ulaganja velikih poduzeća u čiste tehnologije kojima se pridonosi ciljevima STEP-a, pod uvjetom da su usklađena s očekivanim doprinosom tranziciji prema klimatskoj neutralnosti kako je utvrđeno u teritorijalnim planovima za pravednu tranziciju. Za potporu koja se pruža takvim ulaganjima nije potrebna revizija teritorijalnog plana za pravednu tranziciju ako bi ta revizija bila isključivo povezana s analizom nedostataka kojom se opravdava ulaganje iz perspektive stvaranja radnih mjesta.
- (15) ESF+⁵⁸ kao glavni fond EU-a za ulaganja u ljude pruža presudan doprinos promicanju razvoja vještina. Kako bi se olakšala upotreba tog fonda za ciljeve STEP-a, trebalo bi biti moguće upotrijebiti ESF+ za ulaganja usmjerena na stvaranje kvalificirane i otporne radne snage koja je spremna za budući svijet rada.

⁵⁴ Direktiva 2003/87/EZ o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

⁵⁵ Uredba (EU) 2021/1060 o utvrđivanju zajedničkih odredaba (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.).

⁵⁶ Uredba (EU) 2021/1058 o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu (SL L 224, 24.6.2021., str. 31.).

⁵⁷ Uredba (EU) 2021/1056 o uspostavi Fonda za pravednu tranziciju (SL L 231, 30.6.2021., str. 1.).

⁵⁸ Uredba (EU) 2021/1057 o uspostavi Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) (SL L 231, 30.6.2021., str. 21.).

- (16) Kako bi se ubrzala ulaganja i što prije osigurala likvidnost za ulaganja kojima se podupiru ciljevi STEP-a u okviru EFRR-a, ESF-a plus⁵⁹ i FPT-a, trebalo bi osigurati dodatni iznos izvanrednog pretfinanciranja u obliku jednokratnog plaćanja u odnosu na prioritete namijenjene ulaganjima kojima se podupiru ciljevi STEP-a. Dodatno pretfinanciranje trebalo bi se primjenjivati na sva dodijeljena sredstva FPT-a s obzirom na potrebu za ubrzanjem njegove provedbe i njegov snažan utjecaj kad je riječ o potpori državama članicama u postizanju ciljeva STEP-a. Pravila koja se primjenjuju na te iznose izvanrednog pretfinanciranja trebala bi biti usklađena s pravilima koja se primjenjuju na pretfinanciranje utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/1060. Nadalje, kako bi se dodatno potaknula primjena takvih ulaganja i osigurala njihova brža provedba, trebala bi biti dostupna mogućnost povećanja stope financiranja EU-a na 100 % za prioritete STEP-a. Pri provedbi novih ciljeva STEP-a upravljačka tijela potiču se na primjenu određenih socijalnih kriterija ili promicanje pozitivnih socijalnih ishoda, kao što su prilike za naukovanje i zapošljavanje za mlade osobe u nepovoljnom položaju, posebno mlade koji ne rade, nisu u sustavu redovitog obrazovanja te nisu u sustavu obrazovanja odraslih, primjenu socijalnih kriterija za dodjelu iz direktiva o javnoj nabavi ako projekt provodi tijelo koje podliježe javnoj nabavi te isplatu primjenjivih plaća dogovorenih kolektivnim pregovaranjem.
- (17) Uredbu o zajedničkim odredbama⁶⁰ trebalo bi izmijeniti kako bi projekti kojima je dodijeljen pečat suverenosti mogli ostvariti bolji pristup financijskim sredstvima EU-a, posebno olakšavanjem kumulativnog ili kombiniranog financiranja iz nekoliko instrumenata Unije. U tu bi svrhu upravljačka tijela trebala moći izravno dodijeliti potporu iz EFRR-a ili ESF-a plus za operacije kojima je dodijeljena oznaka suverenosti.
- (18) Regulatorni okvir za provedbu programa za razdoblje 2014.–2020. posljednjih je godina prilagođen kako bi se državama članicama i regijama omogućila dodatna fleksibilnost u pogledu provedbenih pravila i veća likvidnost za ublažavanje posljedica pandemije bolesti COVID-19 te agresivnog rata protiv Ukrajine. Te mjere, uvedene na kraju programskog razdoblja, zahtijevaju dovoljno vremena i administrativnih resursa kako bi se u potpunosti iskoristile i provele, i to u trenutku u kojem će države članice usmjeriti resurse na reviziju operativnih programa za razdoblje 2021.–2027. povezanih s ciljevima STEP-a. Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje za programska tijela i spriječio mogući gubitak sredstava pri zaključenju zbog isključivo administrativnih razloga, rokove za administrativno zaključenje programa u razdoblju 2014.–2020. trebalo bi produljiti Uredbom (EU) br. 1303/2013⁶¹ i Uredbom (EU) br. 223/2014⁶². Točnije, rok za podnošenje tog konačnog zahtjeva za plaćanje trebalo bi produljiti za 12 mjeseci. Nadalje, rok za podnošenje dokumenata o zaključenju također bi trebalo produljiti za 12 mjeseci. U kontekstu ove izmjene primjereno je pojasniti da se distribucija hrane i materijala kupljenih do kraja razdoblja prihvatljivosti (kraj 2023.) može nastaviti i nakon tog datuma. Kako bi se osigurala pravilna provedba proračuna EU-a i poštovanje gornjih granica za plaćanja, plaćanja koja treba izvršiti 2025. trebala bi biti ograničena na 1 % odobrenih financijskih sredstava iz višegodišnjeg financijskog okvira po programu. Dospjeli iznosi koji

⁵⁹ Uredba (EU) 2021/1057 o uspostavi Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) (SL L 231, 30.6.2021., str. 21.).

⁶⁰ Uredba (EU) 2021/1060 o utvrđivanju zajedničkih odredaba (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.).

⁶¹ Uredba (EU) 1303/2013 o utvrđivanju zajedničkih odredaba (SL L 347, 20.12.2013., str. 320.).

⁶² Uredba (EU) 223/2014 o Fondu europske pomoći za najpotrebitije (SL L 72, 12.3.2014., str. 1.).

premašuju gornju granicu od 1 % odobrenih sredstava programa po fondu za 2025. ne bi bili plaćeni 2025. ni u narednim godinama, nego bi se upotrijebili samo za poravnanje pretfinanciranja. Neiskorišteni iznosi opozivaju se u skladu s općim pravilima za opoziv pri zaključenju.

- (19) InvestEU vodeći je program EU-a za poticanje ulaganja, osobito u zelenu i digitalnu tranziciju, kojim se pruža financiranje utemeljeno na potražnji, na primjer u okviru mehanizama mješovitog financiranja, i tehnička pomoć. Takvim se pristupom privlači dodatni javni i privatni kapital. S obzirom na veliku potražnju za jamstvom InvestEU na tržištu, odjeljak „EU” u okviru programa InvestEU trebalo bi ojačati kako bi odgovarao ciljevima STEP-a. Time će se, među ostalim, ojačati postojeća mogućnost ulaganja fonda InvestEU u projekte koji su dio važnog projekta od zajedničkog europskog interesa u utvrđenim ključnim tehnološkim sektorima. Države članice potiču se i da doprinose odjeljku „države članice” u okviru programa InvestEU radi potpore financijskim proizvodima u skladu s ciljevima STEP-a, ne dovodeći u pitanje primjenjiva pravila o državnim potporama. Državama članicama trebalo bi omogućiti da u svoje planove za oporavak i otpornost uključe novčani doprinos za potrebe odjeljka „države članice” u okviru programa InvestEU kako bi se poduprli ciljevi STEP-a. Taj dodatni doprinos ciljevima STEP-a mogao bi iznositi do 6 % ukupnih financijskih sredstava dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost za odjeljak „države članice” u okviru programa InvestEU. Ujedno bi trebalo uvesti dodatnu fleksibilnost i pojašnjenja kako bi se bolje ostvarili ciljevi STEP-a.
- (20) Obzor Europa ključni je program EU-a za financiranje istraživanja i inovacija, a njegovo Europsko vijeće za inovacije (EIC) pruža potporu inovacijama potencijalno revolucionarne i disruptivne prirode s potencijalom široke primjene koje mogu biti prerizične za privatne ulagače. U okviru programa Obzor Europa trebalo bi osigurati dodatnu fleksibilnost kako bi Akcelerator EIC-a mogao pružati potporu isključivo vlasničkim kapitalom MSP-ovima koji nisu prihvatljivi za bankovno financiranje, uključujući novoosnovana poduzeća, mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije koja nisu prihvatljiva za bankovno financiranje, koji provode inovacije u području tehnologija koje se podupiru u okviru STEP-a i neovisno o tome jesu li prethodno primili druge vrste potpore iz Akceleratora EIC-a. Provedba Fonda EIC-a trenutačno je ograničena na najveći dopušteni iznos ulaganja od 15 milijuna EUR, osim u iznimnim slučajevima, te se ne mogu uzeti u obzir naknadni krugovi financiranja ili veći iznosi ulaganja. Omogućivanjem potpore isključivo vlasničkim kapitalom za MSP-ove i mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije koji nisu prihvatljivi za bankovno financiranje riješilo bi se postojeći nedostatak na tržištu u pogledu potreba za ulaganjima u rasponu od 15 do 50 milijuna EUR. Nadalje, iskustvo je pokazalo da iznosi izdvojeni za pilot-projekt EIC-a u okviru programa Obzor 2020. nisu u potpunosti iskorišteni. Ta neiskorištena sredstva trebalo bi staviti na raspolaganje za potrebe Akceleratora EIC-a u okviru programa Obzor Europa. Uredbu o Obzoru Europa također bi trebalo izmijeniti kako bi se u obzir uzela povećana omotnica za Europski fond za obranu.
- (21) Europski fond za obranu vodeći je program za jačanje konkurentnosti, inovacija, učinkovitosti i tehnološke autonomije obrambene industrije Unije, čime se doprinosi otvorenoj strateškoj autonomiji Unije. Razvoj obrambenih sposobnosti presudan je jer se njime podupiru kapacitet i autonomija europske industrije za razvoj obrambenih proizvoda te neovisnost država članica kao krajnjih korisnika takvih proizvoda. Stoga bi dodatnu omotnicu trebalo staviti na raspolaganje za potporu djelovanjima u

području dubokih i digitalnih tehnologija kojima se doprinosi razvoju primjena u području obrane.

- (22) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, to jest ojačati europsku suverenost, ubrzati zelenu i digitalnu tranziciju Unije te povećati njezinu konkurentnost i smanjiti njezine strateške ovisnosti, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE 1.

STEP

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom uspostavlja Platforma za strateške tehnologije za Europu („STEP” ili „Platforma”) za potporu ključnim strateškim tehnologijama i strateškim tehnologijama u nastajanju.

Uredbom se utvrđuju ciljevi Platforme, iznos financijske potpore dostupne u okviru Platforme i pravila za provedbu pečata suverenosti i portala za suverenost te za izvješćivanje o ciljevima Platforme.

Članak 2.

Ciljevi STEP-a

1. Kako bi se ojačali europska suverenost i sigurnost, ubrzala zelena i digitalna tranzicija Unije i povećala njezina konkurentnost, smanjile strateške ovisnosti Unije, potaknulo ostvarivanje jednakih uvjeta na jedinstvenom tržištu za ulaganja u cijeloj Uniji te promicao uključiv pristup privlačnim, kvalitetnim radnim mjestima, Platforma nastoji ostvariti sljedeće ciljeve:
 - (a) podupiranje razvoja ili proizvodnje u cijeloj Uniji odnosno zaštita i jačanje pripadajućih lanaca vrijednosti ključnih tehnologija u sljedećim područjima:
 - i. duboke i digitalne tehnologije
 - ii. čiste tehnologije
 - iii. biotehnologije;
 - (b) rješavanje problema nedostatka radne snage i vještina važnih za sve vrste kvalitetnih radnih mjesta kao potpora ostvarivanju cilja iz točke (a).
2. Tehnologije iz prvog stavka točke (a) smatraju se ključnima ako ispunjavaju barem jedan od sljedećih uvjeta:
 - (a) uvođenje inovativnog, najnaprednijeg elementa sa znatnim gospodarskim potencijalom na jedinstveno tržište;
 - (b) doprinos smanjenju ili sprečavanju strateških ovisnosti Unije.

3. Ako se važan projekt od zajedničkog europskog interesa koji je Komisija odobrila u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (b) UFEU-a odnosi na bilo koje tehnološko područje iz stavka 1. točke (a), relevantne tehnologije smatraju se ključnima.
4. Lanac vrijednosti za proizvodnju ključnih tehnologija iz prvog stavka odnosi se na konačne proizvode, kao i na najvažnije sastavne dijelove, posebne strojeve i kritične sirovine koji se prvenstveno upotrebljavaju za proizvodnju tih proizvoda.

Članak 3.

Financijska potpora

1. Provedba Platforme posebno se podupire:
 - (a) jamstvom Unije iz članka 4. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/523 s okvirnim iznosom od 7 500 000 000 EUR. To se jamstvo provodi u skladu s Uredbom (EU) 2021/523;
 - (b) iznosom od 500 000 000 EUR u tekućim cijenama iz financijske omotnice iz članka 12. stavka 2. točke (c) podtočke i. Uredbe (EU) 2021/695. Taj se iznos provodi u skladu s Uredbom (EU) 2021/695;
 - (c) iznosom od 5 000 000 000 EUR u tekućim cijenama iz financijske omotnice iz članka 10.a stavka 8. šestog podstavka Direktive 2003/87/EZ. Taj se iznos provodi u okviru Inovacijskog fonda u skladu s pravilima iz članka 10.a stavka 8. Direktive 2003/87/EZ i Delegirane uredbe Komisije [2019/856];
 - (d) iznosom od 1 500 000 000 EUR u tekućim cijenama iz financijske omotnice iz članka 4. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/697. Taj se iznos provodi u skladu s Uredbom (EU) 2021/697.
2. Iznosi iz stavka 1. upotrebljavaju se u svrhu postizanja ciljeva iz članka 2.

Članak 4.

Pečat suverenosti i kumulativno financiranje

1. Komisija dodjeljuje pečat suverenosti svakom djelovanju kojim se doprinosi bilo kojem od ciljeva Platforme, pod uvjetom da je djelovanje procijenjeno i da je u skladu s minimalnim zahtjevima u pogledu kvalitete, posebno kriterijima prihvatljivosti, isključenja i dodjele, predviđenima u pozivu na podnošenje prijedloga na temelju Uredbe (EU) 2021/695, Uredbe (EU) 2021/694, Uredbe (EU) 2021/697, Uredbe (EU) 2021/522 ili Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/856.
2. Pečat suverenosti može se upotrebljavati kao oznaka kvalitete, posebno za potrebe:
 - (a) primanja potpore za djelovanje u okviru drugog fonda ili programa Unije u skladu s pravilima koja se primjenjuju na taj fond ili program, ili,
 - (b) financiranja djelovanja kumulativnim ili kombiniranim financiranjem s drugim instrumentom Unije u skladu s pravilima primjenjivih temeljnih akata.
3. Države članice pri reviziji svojih planova za oporavak i otpornost u skladu s Uredbom (EU) 2021/241, ne dovodeći u pitanje odredbe te uredbe, prioritetnim djelovanjima smatraju djelovanja kojima je dodijeljen pečat suverenosti u skladu sa stavkom 1.

4. Države članice pri odlučivanju o investicijskim projektima koje će financirati iz svojih udjela u Modernizacijskom fondu u skladu s člankom 10.d Direktive 2003/87/EZ prioritetnim projektima za ključne čiste tehnologije smatraju projekte s pečatom suverenosti u skladu sa stavkom 1. Države članice mogu ujedno odlučiti dodijeliti nacionalnu potporu projektima s pečatom suverenosti koji doprinose cilju Platforme iz članka 2. stavka 1. točke (a) podtočke ii.
5. Na temelju Uredbe (EU) 2021/523 pečat suverenosti uzima se u obzir u kontekstu postupka predviđenog člankom 19. Statuta Europske investicijske banke i provjere usklađenosti s politikama kako je utvrđeno u članku 23. stavku 3. te uredbe. Usto, partneri u provedbi ispituju projekte kojima je dodijeljen pečat suverenosti ako su obuhvaćeni njihovim geografskim područjem i područjem poslovanja kako je utvrđeno u članku 26. stavku 5. te uredbe.
6. Strateški projekti utvrđeni u skladu s [Aktom o industriji s nultom neto stopom emisija] i [Aktom o kritičnim sirovinama] u okviru područja primjene članka 2. koji primaju doprinos u okviru programa iz članka 3. mogu primiti doprinos i iz bilo kojeg drugog programa Unije, uključujući fondove u okviru podijeljenog upravljanja, pod uvjetom da se doprinosima ne pokrivaju isti troškovi. Na odgovarajući doprinos strateškom projektu primjenjuju se pravila relevantnog programa Unije. Kumulativno financiranje ne smije premašiti ukupne prihvatljive troškove strateškog projekta. Potpora iz različitih programa Unije može se izračunati razmjerno u skladu s dokumentima u kojima su utvrđeni uvjeti za potporu.
7. Dodjelom pečata suverenosti i pružanjem kumulativnog financiranja ne dovode se u pitanje primjenjiva pravila o državnim potporama ni međunarodne obveze Unije.

Članak 5.

Praćenje provedbe

1. Komisija prati provedbu Platforme i mjeri ostvarivanje ciljeva Platforme utvrđenih u članku 2. Praćenje provedbe usmjereno je na aktivnosti koje se provode u okviru Platforme i razmjerno je tim aktivnostima.
2. Sustavom praćenja Komisije osigurava se da se podaci za praćenje provedbe aktivnosti koje se provode u okviru Platforme i rezultati tih aktivnosti prikupljaju učinkovito, djelotvorno i pravodobno.
3. Komisija izvješćuje o rashodima koje financira Platforma. Prema potrebi izvješćuje o postignućima povezanim sa svakim od posebnih ciljeva Platforme.

Članak 6.

Portal za suverenost

1. Komisija uspostavlja posebnu javno dostupnu internetsku stranicu („portal za suverenost”) na kojoj se ulagačima pružaju informacije o mogućnostima financiranja projekata povezanih s ciljevima Platforme i osigurava vidljivost tih projekata, posebno prikazivanjem sljedećih informacija:
 - (a) tekućih i predstojećih poziva na podnošenje prijedloga i poziva na podnošenje ponuda povezanih s ciljevima Platforme u okviru odgovarajućih programa i fondova;
 - (b) projekata kojima je kao oznaka kvalitete dodijeljen pečat suverenosti u skladu s člankom 4.;

- (c) projekata koji su utvrđeni kao strateški projekti na temelju [Akta o industriji s nultom neto stopom emisija] i [Akta o kritičnim sirovinama], u mjeri u kojoj su obuhvaćeni područjem primjene članka 2.;
 - (d) podataka za kontakt s nacionalnim nadležnim tijelima imenovanima u skladu sa stavkom 4.;
2. Portal za suverenost ujedno prikazuje informacije o provedbi Platforme i informacije o proračunskim rashodima Unije kako je navedeno u članku 5., kao i pokazatelje uspješnosti utvrđene u okviru odgovarajućih programa.
 3. Portal za suverenost započinje s radom [datum stupanja na snagu ove Uredbe] i Komisija ga redovito ažurira.
 4. Država članica do [tri mjeseca nakon stupanja na snagu ove Uredbe] imenuje jedno nacionalno nadležno tijelo koje će djelovati kao glavna kontaktna točka za provedbu Platforme na nacionalnoj razini.

Članak 7. **Godišnje izvješće**

1. Komisija dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću godišnje izvješće o provedbi Platforme.
2. Godišnje izvješće uključuje konsolidirane informacije o napretku u provedbi ciljeva Platforme u okviru svakog programa i fonda.
3. Godišnje izvješće sadržava i sljedeće informacije:
 - (a) ukupne rashode STEP-a koji se financiraju u okviru odgovarajućih programa;
 - (b) uspješnost STEP-a na temelju pokazatelja uspješnosti utvrđenih u odgovarajućim programima.

Članak 8. **Evaluacija platforme**

1. Komisija do 31. prosinca 2025. podnosi Europskom parlamentu i Vijeću evaluacijsko izvješće o provedbi Platforme.
2. U evaluacijskom izvješću posebice se ocjenjuje u kojoj su mjeri ostvareni ciljevi, učinkovitost upotrebe resursa i europska dodana vrijednost. Tom se evaluacijom također utvrđuje jesu li svi ciljevi i djelovanja i dalje relevantni u smislu njihove široke primjene.
3. Evaluaciji se prema potrebi prilaže prijedlog izmjena ove Uredbe.

POGLAVLJE 2. **IZMJENE**

Članak 9. **Izmjena Direktive 2003/87/EZ [ETS]**

Direktiva 2003/87/EZ mijenja se kako slijedi:

1. u članku 10.a stavku 8. umeće se sljedeći šesti podstavak:

„Uz emisijske jedinice navedene od prvog do petog podstavka ovog stavka, Inovacijski fond provodi i financijsku omotnicu za razdoblje od 1. siječnja 2024. do 31. prosinca 2027. u iznosu od 5 000 000 000 EUR u tekućim cijenama za potporu ulaganjima kojima se doprinosi cilju STEP-a iz članka 2. točke (a) podtočke ii. Uredbe .../..⁶³ [Uredba o STEP-u]. Ta se financijska omotnica stavlja na raspolaganje za potporu ulaganjima samo u državama članicama čiji je prosječni BDP po stanovniku ispod prosjeka EU-a za 27 država članica EU-a, izmjeren prema standardu kupovne moći i izračunan na temelju podataka Unije za razdoblje 2015.–2017.”.

Članak 10.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/1058 [EFRR i KF]

Uredba (EU) 2021/1058 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 3. stavku 1. točki (a) dodaje se sljedeća podtočka:
„vi. potporom ulaganjima kojima se doprinosi ciljevima STEP-a iz članka 2. Uredbe .../..⁶⁴ [Uredba o STEP-u].”;
2. u članku 3. stavku 1. točki (b) dodaje se sljedeća podtočka:
„ix. potporom ulaganjima kojima se doprinosi cilju STEP-a iz članka 2. stavka 1. točke (a) podtočke ii. Uredbe .../.. [Uredba o STEP-u].”;
3. u članku 3. umeće se sljedeći stavak 1.a:

„Sredstva u okviru specifičnog cilja iz članka 3. stavka 1. prvog podstavka točke (a) podtočke vi. i točke (b) podtočke ix. programiraju se u okviru posebnih prioriteta koji odgovaraju odgovarajućem cilju politike.

Komisija isplaćuje 30 % dodijeljenih sredstava iz EFRR-a tom prioritetu kako je utvrđeno u odluci o odobrenju izmjene programa kao izvanredno jednokratno pretfinanciranje uz godišnje pretfinanciranje za program predviđeno u članku 90. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) 2021/1060 ili u članku 51. stavcima 2., 3. i 4. Uredbe (EU) 2021/1059. Izvanredno pretfinanciranje isplaćuje se do 31. prosinca 2024., pod uvjetom da je Komisija donijela odluku o odobrenju izmjene programa do 31. listopada 2024.

U skladu s člankom 90. stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/1060 i člankom 51. stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/1059 iznos isplaćen kao izvanredno pretfinanciranje poravnava se najkasnije s konačnom obračunskom godinom.

U skladu s člankom 90. stavkom 6. Uredbe (EU) 2021/1060 sve kamate nastale izvanrednim pretfinanciranjem upotrebljavaju se za dotični program na jednak način kao EFRR i navode se u računovodstvenoj dokumentaciji za konačnu obračunsku godinu.

U skladu s člankom 97. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/1060 izvanredno pretfinanciranje se ne suspendira.

⁶³ Uredba .../... Europskog parlamenta i Vijeća... [unijeti puni naslov i upućivanje na SL].

⁶⁴ Uredba .../... Europskog parlamenta i Vijeća... [unijeti puni naslov i upućivanje na SL].

U skladu s člankom 105. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/1060 pretfinanciranje koje se uzima u obzir za izračun iznosa koje treba opozvati uključuje isplaćeno izvanredno pretfinanciranje.

Odstupajući od članka 112. Uredbe (EU) 2021/1060, najviše stope sufinanciranja za namjenske prioritete utvrđene za potporu ciljevima STEP-a povećavaju se na 100 %.”;

4. u članku 5. stavku 2. umeće se sljedeća točka (e):

„(e) ako doprinose specifičnom cilju u okviru cilja politike 1. utvrđenom u članku 3. stavku 1. prvom podstavku točki (a) podtočki vi. ili specifičnom cilju u okviru cilja politike 2. utvrđenom u točki (b) podtočki ix. tog podstavka, u slabije razvijenim i tranzicijskim regijama te u razvijenijim regijama u državama članicama čiji je prosječni BDP po stanovniku ispod prosjeka EU-a za 27 država članica EU-a, izmjeren prema standardu kupovne moći i izračunan na temelju podataka Unije za razdoblje 2015.–2017.

Točka (e) primjenjuje se na programe Interrega ako se geografska pokrivenost programa unutar Unije sastoji isključivo od kategorija regija navedenih u toj točki.”;

5. u članku 5. umeće se sljedeći novi stavak 3.a:

„3.a Kako bi se doprinijelo specifičnim ciljevima u okviru cilja politike 1. utvrđenom u članku 3. stavku 1. prvom podstavku točki (a) podtočki vi. i specifičnom cilju u okviru cilja politike 2. utvrđenom u točki (b) podtočki ix. tog podstavka, iz EFRR-a se podupiru i aktivnosti osposobljavanja, cjeloživotnog učenja, usvajanja novih vještina te aktivnosti obrazovanja.”;

6. u Prilogu I. tablici I. dodaje se sljedeći redak u okviru cilja politike 1.:

	„vi. Potpora ulaganjima kojima se doprinosi ciljevima STEP-a iz članka 2. Uredbe .../... [Uredba o STEP-u]	Svi RCO-ovi navedeni za specifične ciljeve i., iii. i iv. RCO125 Društva: Poduzeća koja su primila potporu prvenstveno povezana s produktivnim ulaganjima u duboke i digitalne tehnologije RCO126 Društva: Poduzeća koja su primila potporu prvenstveno povezana s produktivnim ulaganjima u čiste tehnologije RCO127 Društva: Poduzeća koja su primila potporu prvenstveno povezana s produktivnim ulaganjima u biotehnologije [Te pokazatelje treba iskazati kao podskupove za RC001-RCO04]	Svi RCR-ovi navedeni za specifične ciljeve i., iii. i iv.”;
--	--	---	---

7. u Prilogu I. tablici I. dodaje se sljedeći redak u okviru cilja politike 2.:

	„ix. Potpora ulaganjima kojima se doprinosi ciljevima STEP-a iz članka 2. Uredbe .../... [Uredba o STEP-u]	Svi RCO-ovi navedeni za specifične ciljeve i., iii., iv. i vi. u okviru cilja politike 1. RCO125 Društva: Poduzeća koja su primila potporu prvenstveno povezana s produktivnim ulaganjima u duboke i digitalne tehnologije RCO126 Društva: Poduzeća koja su primila potporu prvenstveno povezana s produktivnim ulaganjima u čiste tehnologije RCO127 Društva: Poduzeća koja su primila potporu prvenstveno povezana s produktivnim ulaganjima u biotehnologije [Te pokazatelje treba iskazati kao podskupove za RC001-RC004]	Svi RCR-ovi navedeni za specifične ciljeve i., iii. i iv. u okviru cilja politike 1.”;
--	--	--	--

8. u tablici u Prilogu II. dodaje se sljedeći redak u okviru cilja politike 1.:

	„vi. Potpora ulaganjima kojima se doprinosi ciljevima STEP-a iz članka 2. Uredbe .../... [Uredba o STEP-u]	Svi CCO-ovi navedeni za specifične ciljeve i., iii. i iv. u okviru cilja politike 1.	Svi CCR-ovi navedeni za specifične ciljeve i., iii. i iv. u okviru cilja politike 1.”;
--	--	--	--

9. u tablici u Prilogu II. dodaje se sljedeći redak u okviru cilja politike 2.:

	„ix. Potpora ulaganjima kojima se doprinosi ciljevima STEP-a iz članka 2. Uredbe .../... [Uredba o STEP-u]	Svi CCO-ovi navedeni za specifične ciljeve i., iii. i iv. u okviru cilja politike 1.	Svi CCR-ovi navedeni za specifične ciljeve i., iii. i iv. u okviru cilja politike 1.”;
--	--	--	--

Članak 11.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/1056 [FPT]

Uredba (EU) 2021/1056 mijenja se kako slijedi:

1. članak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„U skladu s člankom 5. stavkom 1. drugim podstavkom Uredbe (EU) 2021/1060, FPT doprinosi specifičnom cilju omogućivanja regijama i ljudima da ublaže socijalne i ekonomske učinke te učinke na zapošljavanje i okoliš koje ima tranzicija prema energetske i klimatskim ciljevima Unije za 2030. i klimatski neutralnom gospodarstvu do 2050., na temelju Pariškog sporazuma. FPT može podupirati i ulaganja kojima se doprinosi cilju STEP-a iz članka 2. stavka 1. točke (a) podtočke ii. Uredbe .../... [Uredba o STEP-u].”;

2. u članku 8. stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„FPT može podupirati i produktivna ulaganja u poduzeća koja nisu MSP-ovi, a doprinose ciljevima STEP-a iz članka 2. Uredbe .../...⁶⁵. [Uredba o STEP-u]. Ta se potpora može pružiti neovisno o tome je li analiza nedostataka provedena u skladu s člankom 11. stavkom 2. točkom (h) i neovisno o njezinu ishodu. Takva su ulaganja prihvatljiva samo ako ne dovode do premještanja kako je definirano u članku 2. točki 27. Uredbe (EU) 2021/1060. Za pružanje takve potpore nije potrebna revizija teritorijalnog plana za pravednu tranziciju ako bi ta revizija bila isključivo povezana s analizom nedostataka.”;

3. u članku 10. dodaje se sljedeći stavak 4.:

„Komisija za program isplaćuje 30 % dodijeljenih sredstava iz FPT-a, uključujući iznose prenesene u skladu s člankom 27. Uredbe (EU) 2021/1060, kako je utvrđeno u odluci o odobrenju programa kao izvanredno jednokratno pretfinanciranje uz godišnje pretfinanciranje za program predviđeno u članku 90. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) 2021/1060. Izvanredno pretfinanciranje isplaćuje se od [stupanja na snagu ove Uredbe].

U skladu s člankom 90. stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/1060 iznos isplaćen kao izvanredno pretfinanciranje poravnava se najkasnije s konačnom obračunskom godinom.

U skladu s člankom 90. stavkom 6. Uredbe (EU) 2021/1060 sve kamate nastale izvanrednim pretfinanciranjem upotrebljavaju se za dotični program na jednak način kao EFRR i navode se u računovodstvenoj dokumentaciji za konačnu obračunsku godinu.

U skladu s člankom 97. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/1060 izvanredno pretfinanciranje se ne suspendira.

U skladu s člankom 105. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/1060 pretfinanciranje koje se uzima u obzir za izračun iznosa koje treba opozvati uključuje isplaćeno izvanredno pretfinanciranje.

Odstupajući od članka 112. Uredbe (EU) 2021/1060, najviše stope sufinanciranja za namjenske prioritete utvrđene za potporu ciljevima STEP-a povećavaju se na 100 %.”;

Članak 12.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/1057 [ESF+]

Uredba (EU) 2021/1057 mijenja se kako slijedi:

1. umeće se novi članak 12.a:

„Članak 12.a

Uz pretfinanciranje za program predviđeno u članku 90. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) 2021/1060, ako Komisija odobri izmjenu programa koja uključuje jedan ili više prioriteta namijenjenih operacijama koje primaju potporu iz ESF-a plus kojima se

⁶⁵ Uredba .../... Europskog parlamenta i Vijeća... [unijeti puni naslov i upućivanje na SL].

doprinosi ciljevima STEP-a iz članka 2. Uredbe .../...⁶⁶ [Uredba o STEP-u], Komisija izvršava izvanredno pretfinanciranje u iznosu od 30 % na temelju dodjele tim prioritetima. Izvanredno pretfinanciranje isplaćuje se do 31. prosinca 2024., pod uvjetom da je Komisija donijela odluku o odobrenju izmjene programa do 31. listopada 2024.

U skladu s člankom 90. stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/1060 iznos isplaćen kao izvanredno pretfinanciranje poravnava se najkasnije s konačnom obračunskom godinom.

U skladu s člankom 90. stavkom 6. Uredbe (EU) 2021/1060 sve kamate nastale izvanrednim pretfinanciranjem upotrebljavaju se za dotični program na jednak način kao ESF+ i navode se u računovodstvenoj dokumentaciji za konačnu obračunsku godinu.

U skladu s člankom 97. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/1060 izvanredno pretfinanciranje se ne suspendira.

U skladu s člankom 105. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/1060 pretfinanciranje koje se uzima u obzir za izračun iznosa koje treba opozvati uključuje isplaćeno izvanredno pretfinanciranje.

Odstupajući od članka 112. Uredbe (EU) 2021/1060, najviše stope sufinanciranja za namjenske prioritete utvrđene za potporu ciljevima STEP-a povećavaju se na 100 %.”;

Članak 13.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/1060 [Uredba o zajedničkim odredbama]

Uredba (EU) 2021/1060 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 2. točka 45. zamjenjuje se sljedećim:

„45. „pečat izvrsnosti” znači oznaka kvalitete koju dodjeljuje Komisija u odnosu na prijedlog, koja pokazuje da se u pogledu prijedloga koji je procijenjen u pozivu na podnošenje prijedlogâ u okviru instrumenta Unije smatra da ispunjava minimalne zahtjeve kvalitete tog instrumenta Unije, ali nije mogao biti financiran zbog nedostatka proračunskih sredstava dostupnih za taj poziv na podnošenje prijedlogâ, no mogao bi primiti potporu iz drugih Unijinih ili nacionalnih izvora financiranja; **ili „pečat suverenosti” iz članka 4. Uredbe .../...⁶⁷ [Uredba o STEP-u].**”;
2. u članku 14. stavku 5. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„U skladu s člankom 10. stavkom 4. drugim podstavkom Uredbe o programu InvestEU, ako sporazum o jamstvu nije sklopljen u roku od **12** mjeseci od sklapanja sporazuma o doprinosu, sporazum o doprinosu otkazuje se ili sporazumno produljuje.”;
3. u članku 49. umeće se sljedeći stavak 2.a:

„Ako je potpora programirana za ciljeve STEP-a iz članka 2. Uredbe .../... [Uredba o STEP-u], upravljačko tijelo osigurava da se sve informacije koje se objavljuju u skladu sa stavkom 2. ovog članka dostave i Komisiji u formatu utvrđenom u

⁶⁶ Uredba .../... Europskog parlamenta i Vijeća... [unijeti puni naslov i upućivanje na SL].

⁶⁷ Uredba .../... Europskog parlamenta i Vijeća... [unijeti puni naslov i upućivanje na SL].

stavku 4. ovog članka radi objave na portalu za suverenost iz članka 6. Uredbe.../... [Uredba o STEP-u], uključujući vremenski raspored planiranih poziva na podnošenje prijedloga koji se ažurira najmanje tri puta godišnje, kao i poveznicu na pozive na podnošenje prijedloga na dan njihove objave.”;

4. u Prilogu I. u tablici 1. dodaju se sljedeći redci:

„PODRUČJE INTERVENCIJE		Koeficijent za izračun potpore za ciljeve u području klimatskih promjena	Koeficijent za izračun potpore za ciljeve u području okoliša
145.a	Potpora za razvoj vještina ili pristup zapošljavanju u području dubokih i digitalnih tehnologija te biotehnologija	0 %	0 %
145.b	Potpora za razvoj vještina ili pristup zapošljavanju u području čistih tehnologija	100 %	40 %
188	Produktivna ulaganja u velika poduzeća prvenstveno povezana s čistim tehnologijama	100 %	40 %
189	Produktivna ulaganja u MSP-ove prvenstveno povezane s čistim tehnologijama	100 %	40 %
190	Produktivna ulaganja u velika poduzeća prvenstveno povezana s biotehnologijama	0 %	0 %
191	Produktivna ulaganja u MSP-ove prvenstveno povezane s biotehnologijama	0 %	0 %
192	Produktivna ulaganja u velika poduzeća prvenstveno povezana s dubokim i digitalnim tehnologijama	0 %	0 %
193	Produktivna ulaganja u MSP-ove prvenstveno povezane s dubokim i digitalnim tehnologijama	0 %	0 %”;

5. u Prilogu I. u tablici 6. dodaje se sljedeći redak:

„11	Doprinos vještinama i radnim mjestima u području dubokih i digitalnih tehnologija, čistih tehnologija te	0 %”;	0 %”;
-----	--	-------	-------

	biotehnologija		
--	----------------	--	--

Članak 14.

Izmjene Uredbe (EU) br. 1303/2013 [CPR]

Uredba (EU) br. 1303/2013 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 135. dodaje se sljedeći stavak 6.:

„6. Odstupajući od stavka 2. rok za podnošenje konačnog zahtjeva za međuplaćanje za konačnu obračunsku godinu jest 31. srpnja 2025. Konačni zahtjev za međuplaćanje podnesen do 31. srpnja 2025. smatra se konačnim zahtjevom za međuplaćanje za konačnu obračunsku godinu.

Iznosi iz sredstava koja nisu iz inicijative REACT-EU koje je Komisija nadoknadila kao međuplaćanja 2025. ne smiju premašiti 1 % ukupnih odobrenih financijskih sredstava za predmetni program iz fonda, isključujući sredstva inicijative REACT-EU. Iznosi koje bi Komisija trebala platiti 2025. i koji premašuju taj postotak ne isplaćuju se i upotrebljavaju se isključivo za poravnanje pretfinanciranja pri zaključenju.”;

2. u članku 138. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od roka utvrđenog u prvom podstavku, države članice mogu dostaviti dokumente iz točaka (a), (b) i (c) za konačnu obračunsku godinu do 15. veljače 2026.”.

Članak 15.

Izmjene Uredbe (EU) br. 223/2014 [FEAD]

Uredba (EU) br. 223/2014 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 13. stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Država članica podnosi završno izvješće o provedbi operativnog programa zajedno s dokumentima o zatvaranju kako je utvrđeno u članku 52. najkasnije do 15. veljače 2026.”;

2. u članku 22. dodaje se sljedeći stavak 2.a:

„2.a U slučaju troškova koji se nadoknađuju u skladu s člankom 26. stavkom 2. točkama (b), (c), (d) i (e), odgovarajuće mjere koje se nadoknađuju provode se podnošenjem konačnog zahtjeva za međuplaćanje za konačnu obračunsku godinu u skladu s člankom 45. stavkom 6.”;

3. u članku 45. dodaje se sljedeći stavak 6.:

„6. Odstupajući od stavka 2. rok za podnošenje konačnog zahtjeva za međuplaćanje za konačnu obračunsku godinu jest 31. srpnja 2025. Konačni zahtjev za međuplaćanje podnesen do 31. srpnja 2025. smatra se konačnim zahtjevom za međuplaćanje za konačnu obračunsku godinu.

Iznosi koje je Komisija nadoknadila kao međuplaćanja 2025. ne smiju premašiti 1 % ukupnih odobrenih financijskih sredstava za predmetni program. Iznosi koje bi Komisija trebala platiti 2025. i koji premašuju taj postotak ne isplaćuju se i upotrebljavaju se isključivo za poravnanje pretfinanciranja pri zaključenju.”;

4. u članku 48. dodaje se sljedeći podstavak:
- „Odstupajući od roka utvrđenog u prvom podstavku, države članice mogu dostaviti dokumente iz točaka (a), (b) i (c) za konačnu obračunsku godinu do 15. veljače 2026.”.

Članak 16.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/523 [InvestEU]

Uredba (EU) 2021/523 mijenja se kako slijedi:

1. članak 3. mijenja se kako slijedi:
 - (a) u stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(h) potpori ulaganjima kojima se doprinosi ciljevima STEP-a iz članka 2. Uredbe .../..⁶⁸ [Uredba o STEP-u].”;
 - (b) u stavku 2. dodaje se sljedeća točka:

„(e) potpora operacijama financiranja i ulaganja povezanim s područjima iz članka 8. stavka 1. točke (e).”;
2. članak 4. mijenja se kako slijedi:
 - (a) u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Jamstvo EU-a za potrebe odjeljka „EU” iz članka 9. stavka 1. točke (a) iznosi **33 652 310 073** EUR u tekućim cijenama. Stopa rezervacija iznosi 40 %. Za rezervacije na temelju te stope rezervacija uzima se u obzir i iznos iz članka 35. stavka 3. prvog podstavka točke (a).”;
 - (b) u stavku 2. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Od iznosa iz stavka 1. prvog podstavka ovog članka iznos od **18 827 310 073** EUR u tekućim cijenama dodjeljuje se za ciljeve iz članka 3. stavka 2.”;
 - (c) u stavku 2. četvrti podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Okvirna raspodjela jamstva EU-a za potrebe odjeljka „EU” utvrđena je u Prilogu I. ovoj Uredbi. Komisija prema potrebi može odstupiti od iznosâ iz Priloga I. za najviše 15 % za svaki cilj iz članka 3. stavka 2. točaka od (a) do **(e)**. Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće o svakom takvom odstupanju.”;
3. u članku 7. stavku 3. dodaje se drugi podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka, ako se potpora iz financijskih instrumenata kombinira u financijski proizvod u podređenom položaju u odnosu na jamstvo EU-a na temelju ove Uredbe i/ili jamstvo EU-a uspostavljeno Uredbom (EU) 2015/1017, gubici, prihodi i vraćanja iz financijskih proizvoda iz stavka 1., kao i potencijalni povрати, mogu se i na nerazmjernoj osnovi rasporediti među financijskim instrumentima i jamstvom EU-a na temelju ove Uredbe i/ili jamstvom EU-a uspostavljenim Uredbom (EU) 2015/1017.”;
4. članak 8. mijenja se kako slijedi:

⁶⁸ Uredba .../... Europskog parlamenta i Vijeća... [unijeti puni naslov i upućivanje na SL].

(a) u stavku 1., uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„1. Fond InvestEU djeluje u okviru sljedećih **pet** sastavnica politike u okviru kojih se rješavaju nedostaci na tržištu ili investicijske okolnosti koje nisu optimalne u području primjene svake od njih.”;

(b) u stavku 1. dodaje se sljedeća točka (e):

„(e) sastavnica politike STEP-a, koja obuhvaća ulaganja kojima se doprinosi ciljevima STEP-a iz članka 2. Uredbe .../... [Uredba o STEP-u].”;

5. u članku 10. drugi podstavak stavka 4. zamjenjuje se sljedećim:

„Ako sporazum o jamstvu nije sklopljen u roku od **12** mjeseci od sklapanja sporazuma o doprinosu, sporazum o doprinosu otkazuje se ili sporazumno produljuje. Ako u roku od dvanaest mjeseci od sklapanja sporazuma o doprinosu za iznos iz sporazuma o doprinosu nije u cijelosti preuzeta obveza u okviru jednog ili više sporazuma o jamstvu, taj se iznos na odgovarajući način prilagođava. Neiskorišteni iznos rezervacija koje se mogu pripisati iznosima koje su države članice dodijelile na temelju odredbi o upotrebi EFRR-a, ESF-a plus, Kohezijskog fonda i EFPRA-e posredstvom programa InvestEU utvrđenih u Uredbi (EU) 2021/1060 ili na temelju odredbi o upotrebi EFPRA-e posredstvom programa InvestEU utvrđenih u uredbi o strateškim planovima u okviru ZPP-a ponovno se koristi u skladu s tim pojedinačnim uredbama. Neiskorišteni iznos rezervacija koje se mogu pripisati iznosima koje su države članice dodijelile u skladu s člankom 4. stavkom 1. trećim podstavkom ove Uredbe vraća se državi članici.”;

6. članak 13. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. **Najmanje** 75 % jamstva EU-a u okviru odjeljka „EU”, kako je navedeno u članku 4. stavku 1. prvom podstavku, u iznosu od **najmanje 25 239 232 554** EUR dodjeljuje se Grupi EIB-a. Grupa EIB-a osigurava ukupni financijski doprinos u iznosu od **najmanje 6 309 808 138** EUR. Taj se doprinos osigurava na način i u obliku kojima se olakšava provedba fonda InvestEU i ostvarivanje ciljeva utvrđenih u članku 15. stavku 2.”;

7. u članku 23. dodaje se sljedeći stavak 3.:

„3. Komisija u kontekstu postupaka iz stavaka 1. i 2. ovog članka uzima u obzir svaki pečat suverenosti dodijeljen projektu na temelju članka 4. Uredbe .../... [Uredba o STEP-u].”;

8. članak 24. stavak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Odbor za ulaganja sastaje se u **pet** različitih sastava u skladu s **pet** sastavnica politika iz članka 8. stavka 1.”;

(b) peti podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Četiri člana Odbora za ulaganja stalni su članovi svakog od **pet** sastava Odbora za ulaganja. Najmanje jedan od stalnih članova mora imati iskustvo u području održivih ulaganja. Osim toga, u svakom od **pet** sastava moraju biti dva stručnjaka s iskustvom u području ulaganja u sektorima koji su obuhvaćeni odgovarajućom sastavnicom politike. Upravljački odbor imenuje članove Odbora za ulaganja u odgovarajući sastav ili sastave Odbora. **Nestalni član može biti raspoređen u najviše dva sastava, pod uvjetom da ispunjava**

uvjete za oba sastava. Odbor za ulaganja bira predsjednika među svojim stalnim članovima.”;

9. u članku 25. stavku 2. dodaje se točka (j) kako slijedi:
„(j) pruža savjetodavnu potporu upraviteljima fondova vlasničkog kapitala koji posluju u područjima iz članka 8. stavka 1. točke (e).”;
10. u članku 26. dodaje se sljedeći stavak 5.:
„5. Uz preglede iz stavka 4. partneri u provedbi pregledavaju projekte kojima je dodijeljen pečat suverenosti u skladu s člankom 4. Uredbe .../... [Uredba o STEP-u] ako su ti projekti obuhvaćeni njihovim geografskim područjem i područjem poslovanja.”;
11. u članku 35. stavak 5. dodaje se kako slijedi:
„5. Odstupajući od članka 16. drugog podstavka ove Uredbe, operacije financiranja i ulaganja koje je partner u provedbi odobrio od 1. siječnja 2023. do potpisivanja sporazuma o jamstvu ili izmjene postojećeg sporazuma koji obuhvaća sastavnicu STEP-a mogu biti pokrivene jamstvom EU-a pod uvjetom da su te operacije navedene u sporazumu o jamstvu, da prođu provjeru usklađenosti s politikama iz članka 23. stavka 1. ili dobiju pozitivno mišljenje u okviru postupka predviđenog u članku 19. Statuta EIB-a te da ih je u oba slučaja odobrio Odbor za ulaganja u skladu s člankom 24.”;
12. u Prilogu I. točka (e) dodaje se kako slijedi:
„(e) do **7 500 000 000 EUR** za ciljeve iz članka 3. stavka 2. točke (e).”;
- (13) u Prilogu II. točka 16. umeće se kako slijedi:
„16. Široka primjena, uvođenje i opsežna proizvodnja ključnih tehnologija iz članka 2. stavka 1. točke (a) Uredbe .../... [Uredba o STEP-u], kao i odgovarajući lanac vrijednosti iz članka 2. stavka 4. te uredbe.”;
14. u Prilogu III. točka 9. umeće se kako slijedi:
„7.a STEP
7.a.1 Ulaganja mobilizirana po tehnološkim područjima: i. duboke i digitalne tehnologije, ii. čiste tehnologije i iii. biotehnologije.
7.a.2 Stvorena ili podržana radna mjesta.
7.a.2 Broj poduzeća koja se podupiru prema tehnološkom području: i. duboke i digitalne tehnologije, ii. čiste tehnologije i iii. biotehnologije.”

Članak 17.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/695 [Obzor Europa]

Uredba (EU) 2021/695 mijenja se kako slijedi:

1. članak 12. mijenja se kako slijedi:
 - (a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:
„1. Financijska omotnica za provedbu Programa za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027. iznosi **86 623 000 000 EUR** u tekućim cijenama za posebni program iz članka 1. stavka 2. točke (a) i za EIT te

9 453 000 000 EUR u tekućim cijenama za posebni program iz članka 1. stavka 2. točke (c). ”;

(b) u stavku 2. točke (b) i (c) zamjenjuju se sljedećim:

„(b) **46 628 000 000 EUR** za stup II. „Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost” za razdoblje 2021.–2027., od čega:

i. **6 775 000 000 EUR** za klaster „Zdravlje”;

ii. **1 350 000 000 EUR** za klaster „Kultura, kreativnost i uključivo društvo”;

iii. **1 276 000 000 EUR** za klaster „Civilna sigurnost za društvo”;

iv. **13 229 000 000 EUR** za klaster „Digitalizacija, industrija i svemir”;

v. **13 229 000 000 EUR** za klaster „Klima, energija i mobilnost”;

vi. **8 799 000 000 EUR** za klaster „Hrana, biogospodarstvo, prirodni resursi, poljoprivreda i okoliš”;

vii. **1 970 000 000 EUR** za nenuklearna izravna djelovanja JRC-a;

(c) **13 237 000 000 EUR** za stup III. „Inovativna Europa” za razdoblje 2021.–2027., od čega:

i. **10 052 000 000 EUR** za EIC;

ii. **459 000 000 EUR** za europske inovacijske ekosustave;

iii. **2 726 000 000 EUR** za EIT;”;

2. u članku 46. umeće se sljedeći stavak 4.a:

„4.a Odstupajući od članka 209. stavka 3. Financijske uredbe, povrati, uključujući nadoknadive predujmove, prihode i neiskorištene iznose umanjene za naknade i troškove mješovitog financiranja EIC-a za pilot-projekt EIC-a u okviru programa Obzor 2020., smatraju se unutarnjim namjenskim prihodima u skladu s člankom 21. stavkom 3. točkom (f) i člankom 21. stavcima 4. i 5. Financijske uredbe. Vremensko ograničenje od dvije godine iz članka 209. stavka 3. drugog podstavka Financijske uredbe primjenjuje se od datuma stupanja na snagu Uredbe .../..⁶⁹. [Uredba o STEP-u].”;

3. u članku 48. u prvom podstavku dodaje se sljedeća točka (d):

„(d) potpora isključivo vlasničkim kapitalom potrebna za rast MSP-ova koji nisu prihvatljivi za bankovno financiranje, uključujući novoosnovana poduzeća, i mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije koja nisu prihvatljiva za bankovno financiranje, uključujući subjekte koji su već primili potporu u skladu s točkama od (a) do (c), koji ostvaruju revolucionarne i disruptivne inovacije neprihvatljive za bankovno financiranje u području ključnih tehnologija iz članka 2. stavka 1. točke (a) Uredbe .../... [Uredba o STEP-u], financirana u skladu s člankom 3. točkom (b) te uredbe.”;

Članak 18.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/697 [EDF]

⁶⁹ Uredba .../... Europskog parlamenta i Vijeća... [unijeti puni naslov i upućivanje na SL].

Uredba (EU) 2021/697 mijenja se kako slijedi:

1. članak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. U skladu s člankom 12. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/695 financijska omotnica za provedbu Fonda za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027. iznosi **9 453 000 000** EUR u tekućim cijenama.”;

(b) u stavku 2. točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) **3 151 000 000** EUR za istraživačka djelovanja;

(b) **6 302 000 000** EUR za razvojna djelovanja.”;

(c) dodaje se stavak 5.:

„Iznos od **1 500 000 000** EUR u tekućim cijenama dodjeljuje se od iznosa iz stavka 2. za pozive na podnošenje prijedloga ili za dodjele financijskih sredstava kojima se podupiru ulaganja kojima se doprinosi ciljevima STEP-a iz članka 2. stavka 1. točke (a) podtočke i. Uredbe .../..⁷⁰. [Uredba o STEP-u].”;

Članak 19.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/241 [Mehanizam za oporavak]

Uredba (EU) 2021/241 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 7. dodaje se sljedeći stavak 3.:

„3. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., države članice mogu predložiti i da se u njihov plan za oporavak i otpornost u obliku procijenjenih troškova uključi iznos novčanog doprinosa za potrebe odjeljka „države članice” na temelju relevantnih odredbi Uredbe o programu InvestEU isključivo za mjere podupiranja operacija ulaganja kojima se doprinosi ciljevima STEP-a iz članka 2. Uredbe .../..⁷¹. [Uredba o STEP-u]. Ti troškovi ne smiju premašivati 6 % ukupnih financijskih sredstava dodijeljenih planom za oporavak i otpornost, a relevantne mjere, kako su utvrđene u planu za oporavak i otpornost, moraju poštovati zahtjeve ove Uredbe.”;

2. u članku 29. umeće se sljedeći stavak 6.:

„6. Prije objave poziva na podnošenje prijedloga ili natječajnih postupaka povezanih s ciljevima STEP-a, kako je utvrđeno u članku 2. Uredbe .../... [Uredba o STEP-u] države članice stavljaju na raspolaganje sljedeće informacije na portalu za suverenost iz članka 6. te uredbe:

(a) geografsko područje obuhvaćeno pozivom na podnošenje prijedloga;

(b) predmetno ulaganje;

(c) vrstu prihvatljivih podnositelja zahtjeva;

(d) ukupni iznos potpore za poziv;

(e) datum početka i završetka poziva;

(f) poveznicu na internetsku stranicu na kojoj se poziv objavljuje.”.

⁷⁰ Uredba .../... Europskog parlamenta i Vijeća... [unijeti puni naslov i upućivanje na SL].

⁷¹ Uredba .../... Europskog parlamenta i Vijeća... [unijeti puni naslov i upućivanje na SL].

POGLAVLJE 3.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament
Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

Sadržaj

1.	KONTEKST PRIJEDLOGA	1
•	Razlozi i ciljevi prijedloga	1
•	Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području	12
2.	PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST	12
•	Pravna osnova	12
•	Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)	13
•	Proporcionalnost	13
•	Odabir instrumenta	14
3.	REZULTATI <i>EX POST</i> EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA	14
•	Savjetovanja s dionicima	14
•	Procjena učinka	14
•	Primjerenost i pojednostavnjenje propisa	14
•	Temeljna prava	14
	UTJECAJ NA PRORAČUN	15
5.	DRUGI ELEMENTI	16
•	Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja	16
•	Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga	16
1.	OKVIR PRIJEDLOGA	3
1.1.	Naslov prijedloga/inicijative	3
1.2.	Predmetna područja politike	3
1.3.	Prijedlog/inicijativa odnosi se na:	3
1.4.	Ciljevi	3
1.4.1.	Opći ciljevi	3
1.4.2.	Specifični ciljevi	4
1.4.3.	Očekivani rezultati i učinak	4
1.4.4.	Pokazatelji uspješnosti	4
1.5.	Osnova prijedloga/inicijative	4
1.5.1.	Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative	4
1.5.2.	Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” je vrijednost koja	

proizlazi iz intervencije Unije i koja predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.	5
1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava	5
1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima	5
1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele	5
1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative	6
1.7. Planirani načini izvršenja proračuna	6
2. MJERE UPRAVLJANJA	6
2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja	6
2.2. Sustavi upravljanja i kontrole	7
2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole	7
2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika	7
2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)	7
2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti	7
3. PROCIJENJENI FINACIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE	8
3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak	8
3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva	10
3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje	10
3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje	15
3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva	17
3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom	19
3.2.5. Doprinos trećih strana	19
3.3. Procijenjeni učinak na prihode	20

1. OKVIR PRIJEDLOGA

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi Platforme za strateške tehnologije za Europu („STEP”) i o izmjeni Direktive 2003/87/EZ te uredaba (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 i (EU) 2021/241

1.2. Predmetna područja politike

Industrijska politika
Europski zeleni plan
Europa spremna za digitalno doba
Jedinstveno tržište

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

- ☒ **novo djelovanje**
☐ **novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja**⁷²
☒ **produženje postojećeg djelovanja**
☒ **spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje**

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

EU je posljednjih godina uspostavio sveobuhvatan skup instrumenata za potporu dekarbonizaciji i digitalizaciji Europe. Iako EU osigurava stabilno financiranje zelene i digitalne tranzicije, sredstva su općenito raspoređena u različite programe potrošnje i u skladu s različitim pravilima. Osiguravanjem usklađenosti tih postojećih fondova sa zajedničkim ciljem mogla bi se povećati njihova učinkovitost i ubrzati potpora industrijskim sektorima koji su ključni za usporednu tranziciju.

Cilj STEP-a je jačanje europske prednosti u području ključnih tehnologija i tehnologija u nastajanju relevantnih za zelenu i digitalnu tranziciju, od računalnih tehnologija, uključujući mikroelektroniku, kvantno računalstvo i umjetnu inteligenciju; do biotehnologije i bioproizvodnje te tehnologije s nultom neto stopom emisija.

Cilj je STEP-a ostvariti predviđene ciljeve na sljedeće načine:

1. Osiguravanje fleksibilnosti u postojećim instrumentima
2. Jačanje kapaciteta postojećih instrumenata
3. Stvaranje sinergija među instrumentima za postizanje zajedničkog cilja

⁷²

Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

1.4.2. *Specifični ciljevi*

(a) podupiranje razvoja ili proizvodnje u cijeloj Uniji odnosno zaštita i jačanje pripadajućih lanaca vrijednosti ključnih tehnologija u sljedećim područjima, pod uvjetom da te tehnologije ispunjavaju određene uvjete:

- i. duboke i digitalne tehnologije
- ii. čiste tehnologije
- iii. biotehnologije;

(b) rješavanje problema nedostatka radne snage i vještina važnih za sve vrste kvalitetnih radnih mjesta kao potpora ostvarivanju cilja iz točke (a).

1.4.3. *Očekivani rezultati i učinak*

Navesti očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljane korisnike/skupine.

Očekivani učinak Platforme uključuje znatno jačanje industrijskih kapaciteta i konkurentnosti Europske unije u području čistih tehnologija, biotehnologija i dubokih tehnologija. Predviđa se da će se time ojačati položaj EU-a kao globalnog predvodnika u tim ključnim područjima, čime će se u konačnici potaknuti gospodarski rast, održivi razvoj i međunarodna konkurentnost EU-a.

1.4.4. *Pokazatelji uspješnosti*

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća

Pokazatelji:

1. Poduzeća koja su primila potporu
2. Broj sudionika u stručnom osposobljavanju
3. Ukupna mobilizirana ulaganja
4. Broj stvorenih ili zadržanih radnih mjesta

1.5. **Osnova prijedloga/inicijative**

1.5.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

Uredba bi se trebala početi u potpunosti primjenjivati ubrzo nakon donošenja, tj. od sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*. Međutim, neke mjere započet će se primjenjivati od datuma na koji Komisija donese prijedlog:

- Komisija će početi integrirati ciljeve STEP-a u aktivnosti koje se trenutačno provode, primjerice u okviru programa Obzor Europa ili Inovacijskog fonda.
- Komisija trenutačno uspostavlja jedinstvenu kontaktnu točku kako bi djelovala kao središnji koordinator među instrumentima EU-a za potrebe Platforme. Struktura će s vremenom rasti kako bi se integrirali dodatni resursi.

Te dvije mjere trebale bi dovesti do prvih rezultata već krajem 2023.

Pod uvjetom da su zakonodavci donesu ovaj prijedlog, Komisija namjerava vrlo brzo rasporediti dodatna sredstva u odabrane programe kako bi korisnici od 2024. mogli početi primati financijsku potporu ili provoditi dodatno jamstvo EU-a.

- 1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” je vrijednost koja proizlazi iz intervencije Unije i koja predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

EU kao cjelina predvodi u provedbi mjera potrebnih za ostvarivanje zelene i digitalne tranzicije. Zajedničkim djelovanjem države članice mogu bolje udružiti resurse za postizanje tih ciljeva i povećati djelotvornost mjera.

Održavanje zelene i digitalne tranzicije sa snažnim industrijskim temeljima zahtijeva koordinirano djelovanje država članica, među ostalim i s obzirom na globalno tržišno natjecanje kako bi se privukli kapital i ulaganja.

- 1.5.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

EU je prethodnih godina donio zakonodavne promjene radi bržeg raspoređivanja sredstava EU-a, kao što su CARE i FAST CARE, primjeri su u kojima su kohezijski fondovi ciljano izmijenjeni radi suočavanja s krizom u nastajanju.

EU je nedavno donio i Uredbu o planu REPowerEU kako bi se ojačali kapaciteti postojećeg instrumenta, Mehanizma za oporavak i otpornost, te istodobno omogućila upotreba drugih sredstava za potrebe plana REPowerEU.

Ta su iskustva uzeta u obzir pri izradi ovog prijedloga.

- 1.5.4. *Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima*

Ovom se Uredbom stvaraju potrebni uvjeti za djelotvorniju, učinkovitiju i usmjereniju upotrebu postojećih sredstava EU-a za veću potporu projektima STEP-a. EU je posljednjih godina uspostavio sveobuhvatan skup instrumenata za potporu dekarbonizaciji i digitalizaciji Europe.

Odabir racionalizacije i boljeg iskorištavanja postojećih instrumenata umjesto stvaranja novog instrumenta ima dvije glavne prednosti. Prvo, vremenski okvir. Stvaranje novog instrumenta može potrajati, a postojeći se instrumenti mogu znatno brže povezati. To bi bila neosporna prednost za korisnike sredstava EU-a jer bi imali priliku brže iskoristiti sredstva EU-a. Drugo, kombiniranje različitih izvora financiranja – u okviru izravnog, neizravnog i podijeljenog upravljanja – također bi moglo dovesti do učinkovitijeg korištenja resursa.

Iako je prijedlog STEP-a u potpunosti ugrađen u postojeći VFO i postojeće instrumente, za postizanje ciljeva potrebna su i dodatna sredstva. Stoga Komisija u okviru preispitivanja VFO-a u sredini proračunskog razdoblja predlaže ciljana povećanja za STEP.

- 1.5.5. *Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele*

Nije primjenjivo

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

☒ ograničeno trajanje

- ☒ na snazi od [DD/MM]GGGG do 31.12.2030.
- ☒ Financijski učinak od 2023. do 2027. za odobrena sredstva te od 2023. do 2030. za odobrena sredstva za preuzimanje obveza

☐ neograničeno trajanje

- provedba s početnim razdobljem od GGGG do GGGG
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Planirani načini izvršenja proračuna⁷³

☒ Izravno upravljanje koje provodi Komisija

- ☒ putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije
- ☒ putem izvršnih agencija

☒ Podijeljeno upravljanje s državama članicama

☒ Neizravno upravljanje povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- ☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile
- ☐ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)
- ☒ EIB-u i Europskom investicijskom fondu
- ☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe
- ☐ tijelima javnog prava
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj su im dana odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva
- ☐ tijelima ili osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.
- *Ako je navedeno više načina upravljanja, potrebno je pojasniti u odjeljku „Napomene”.*

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

U skladu s člankom 7. Uredbe o STEP-u Komisija dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću godišnje izvješće o provedbi STEP-a. Godišnje izvješće uključuje konsolidirane informacije o napretku u provedbi ciljeva STEP-a u okviru svakog programa iz članka 2. uključujući:

⁷³

Informacije o načinima izvršenja proračuna i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

- (a) ukupne rashode za STEP koji se financiraju u okviru odgovarajućih programa
(b) uspješnost ulaganja povezanih s ciljevima STEP-a na temelju zajedničkih pokazatelja

Usto, Komisija će u skladu s člankom 8. Uredbe o STEP-u sastaviti izvješće o evaluaciji provedbe Fonda najkasnije do 31. prosinca 2025. te ga podnijeti Europskom parlamentu i Vijeću. U evaluacijskom izvješću posebice se ocjenjuje u kojoj su mjeri ostvareni ciljevi, učinkovitost upotrebe resursa i europska dodana vrijednost. Tom se evaluacijom također utvrđuje „jesu li svi ciljevi i djelovanja i dalje relevantni”.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

STEP se provodi u skladu s načinom upravljanja, načinima plaćanja i strategijom kontrole koji se primjenjuju na programe iz članka 3. Uredbe.

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika

STEP se oslanja na postojeće instrumente EU-a, uključujući njihove kontrolne strukture, te kao takav ne bi trebao dovesti do dodatnih rizika.

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

Proračun se izvršava u skladu s načinom upravljanja, načinima plaćanja i strategijom kontrole koji se primjenjuju na programe iz članka 3. Uredbe. Tim se pristupom jamči učinkovita provedba sredstava upotrebom dokazanih i ustaljenih sustava kontrole.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

Navedi postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

Platforma se provodi putem programa iz članka 3. Uredbe. Preventivne i zaštitne mjere bit će one koje su već uspostavljene za te programe.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif. ⁷⁴	zemalja EGP-a i EFTA-e ⁷⁵	zemalja kandidatkinja i potencijalni kandidati ⁷⁶	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
1	01.020210 klaster „Zdravlje” (Obzor Europa)	dif.	☐ Da	☐ Da	☐ Da	☐ Da
1	01.020220 klaster „Kultura, kreativnost i uključivo društvo” (Obzor Europa)	dif.	☐ Da	☐ Da	☐ Da	☐ Da
1	01.020230 klaster „Civilna sigurnost za društvo” (Obzor Europa)	dif.	☐ Da	☐ Da	☐ Da	☐ Da
1	01.020240 klaster „Digitalizacija, industrija i svemir” (Obzor Europa)	dif.	☐ Da	☐ Da	☐ Da	☐ Da
1	01.020250 klaster „Klima, energija i mobilnost” (Obzor Europa)	dif.	☐ Da	☐ Da	☐ Da	☐ Da
1	01.020260 Klaster „Hrana, biogospodarstvo, prirodni resursi, poljoprivreda i okoliš” (Obzor Europa)	dif.	☐ Da	☐ Da	☐ Da	☐ Da
1	01.0200301 Europsko vijeće za inovacije (Obzor Europa)	dif.	☐ Da	☐ Da	☐ Da	☐ Da
1	02.0202 (InvestEU – Izdvajanje rezervacija)	dif.	☐ Da	Ne	Ne	☐ Da
2a	05.02.01 Rashodi poslovanja Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) 05.03.01 Rashodi poslovanja Kohezijskog fonda 07.02.01 Tematsko područje Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) pod podijeljenim upravljanjem – Rashodi poslovanja	Dif.	Ne	Ne	Ne	Vanjski namjenski prihodi iz instrumenta Next Generation EU za FPT
3	09.03.01 – Fond za pravednu tranziciju (FPT)	dif.	Ne	Ne	Ne	☐ Da

⁷⁴ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

⁷⁵ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

⁷⁶ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

	– Rashodi poslovanja					
--	----------------------	--	--	--	--	--

- Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkin ja i potencijalni h kandidata	ostalih trećih zemalja	drugi namjenski prihodi
3	09.05.01 Inovacijski fond – Rashodi poslovanja 09.01.04.01 Rashodi za potporu Inovacijskom fondu 09.01.04.74 Europska izvršna agencija za klimu, infrastrukturu i okoliš – Doprinos iz Inovacijskog fonda	Dif. i nedif.	Ne	Ne	Ne	☐ Da

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- ☒ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Broj	1
--	------	---

Obzor Europa			2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Odobrena sredstva za poslovanje <u>preraspodijeljena</u> iz drugog stupa Obzora Europa za Europsko vijeće za inovacije								
01.020210 klaster „Zdravlje”	Obveze	(1a)			–14,700	–44,200	–59,100	–118,000
01.020220 klaster „Kultura, kreativnost i uključivo društvo”	Obveze	(1a)			–4,400	–13,300	–18,300	–36,000
01.020230 klaster „Civilna sigurnost za društvo”	Obveze	(1a)			–3,300	–10,000	–13,700	–27,000
01.020240 klaster „Digitalizacija, industrija i svemir”	Obveze	(1a)			–29,200	–87,500	–116,300	–233,000
01.020250 klaster „Klima, energija i mobilnost”	Obveze	(1a)			–29,200	–87,500	–116,300	–233,000
01.020260 klaster „Hrana, biogospodarstvo, prirodni resursi, poljoprivreda i okoliš”	Obveze	(1a)			–19,200	–57,500	–76,300	–153,000
01.020301 Europsko vijeće za inovacije	Obveze	(1a)			100,000	300,000	400,000	800,000
Odobrena sredstva za poslovanje koja proizlaze iz <u>opoziva koja su ponovno stavljena na raspolaganje</u> (članak 15. stavak 3. Financijske uredbe) (u tekućim cijenama)								
01.020301 Europsko vijeće za inovacije	Obveze	(1a)		500,000	400,000	200,000	100,000	1 200,000

Odobrena sredstva za poslovanje koja proizlaze iz revizije u sredini razdoblja višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027.								
01.020301 Europsko vijeće za inovacije	Obveze	(1a)		125,000	125,000	125,000	125,000	500,000
Procijenjena odobrena sredstva za poslovanje koja proizlaze iz vraćanja sredstava iz pilot-projekta Europskog vijeća za inovacije u okviru programa Obzor 2020.								
01.00301 Europsko vijeće za inovacije	Obveze	(1a)		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	130,000
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁷⁷				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
Ukupna odobrena sredstva za Obzor Europa								
01.020301 Europsko vijeće za inovacije	Obveze	(1a)		625,000	625,000	625,000	625,000	2 630,000*
	Plaćanja	(2a)		625,000	625,000	625,000	625,000	2 630,000*

* od čega procijenjeni iznos od 130 milijuna EUR namjenskih prihoda koji proizlaze iz pilot-projekta Europskog vijeća za inovacije u okviru programa Obzor 2020., za koje godišnji profil ne može biti poznat unaprijed.

GU: ECFIN			2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
○ Odobrena sredstva za poslovanje								
02.0202 – Izdvajanje rezervacija za jamstvo InvestEU	Obveze	(1a)		750,000	750,000	750,000	750,000	3000,000
	Plaćanja	(2a)		750,000	750,000	750,000	750,000	3000,000
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁷⁸				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
UKUPNA odobrena sredstva	Obveze	=1a		750,000	750,000	750,000	750,000	3000,000

⁷⁷ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi nisu detaljno razrađeni, ali su uključeni u ukupne iznose navedene u operativnim linijama. Približno bi trebali odgovarati istim postocima u usporedbi s administrativnim linijama kao i oni za razdoblje 2021. – 2024.

⁷⁸ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi nisu detaljno razrađeni, ali su uključeni u ukupne iznose navedene u operativnim linijama. Približno bi trebali odgovarati istim postocima u usporedbi s administrativnim linijama kao i oni za razdoblje 2021. – 2024.

za GU ECFIN	Plaćanja	=2a		750,000	750,000	750,000	750,000	3000,000
--------------------	----------	-----	--	---------	---------	---------	---------	-----------------

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Broj	3
---	------	---

GU: Regionalna i urbana politika			2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	UKUPNO
○ Odobrena sredstva za poslovanje										
09.0301 – Fond za pravednu tranziciju (FPT) – Rashodi poslovanja*	Obveze	(1a)		0,000	0,000	0,000	0,000			0,000
	Plaćanja	(2a)		5 935,000		–5 935,000				0,000
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁷⁹				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.			
UKUPNA odobrena sredstva za GU za regionalnu i urbanu politiku	Obveze	=1a+1b+3		0,000	0,000	0,000	0,000			0,000
	Plaćanja	=2a+2b +3		5 935,000	0,000	–5 935,000	0,000	0,000	0,000	0,000

* Dodatna plaćanja pretfinanciranja za FPT 2024. financirat će se samo iz vanjskih namjenskih prihoda i rezultirat će pojačavanjem odobrenih sredstava za plaćanje u okviru instrumenta NextGenerationEU prebacivanjem sredstava predviđenih za 2026. Dodatni iznosi pretfinanciranja koji će se isplatiti u okviru EFRR-a, KF-a i ESF-a plus ovisit će o programskim odlukama država članica i u potpunosti će se financirati sredstvima iz VFO-a.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Broj	3
---	------	---

⁷⁹ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi nisu detaljno razrađeni, ali su uključeni u ukupne iznose navedene u operativnim linijama. Približno bi trebali odgovarati istim postocima u usporedbi s administrativnim linijama kao i oni za razdoblje 2021. – 2024.

GU: CLIMA			2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
○ Odobrena sredstva za poslovanje								
09.0501 – Inovacijski fond – Rashodi poslovanja	Obveze	(1a)		1 250,000	1 250,000	1 250,000	1 250,000	5 000,000
	Plaćanja	(2a)		500,000	1 125,000	1 150,000	2 225,000	5 000,000
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁸⁰				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
UKUPNA odobrena sredstva za GU CLIMA	Obveze	=1a+1b+3		1 250,000	1 250,000	1 250,000	1 250,000	5 000,000
	Plaćanja	=2a+2b+3		500,000	1 125,000	1 150,000	2 225,000	5 000,000

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira		Broj	5					
Europski fond za obranu			2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
○ Odobrena sredstva za poslovanje								
13.0301 – Obrana	Obveze	(1a)		375,000	376,000	375,000	374,000	1 500,000
	Plaćanja	(2a)		375,000	376,000	375,000	374,000	1 500,000
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁸¹				p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	

⁸⁰ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi nisu detaljno razrađeni, ali su uključeni u ukupne iznose navedene u operativnim linijama. Približno bi trebali odgovarati istim postocima u usporedbi s administrativnim linijama kao i oni za razdoblje 2021. – 2024.

⁸¹ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi nisu detaljno razrađeni, ali su uključeni u ukupne iznose navedene u operativnim linijama. Približno bi trebali odgovarati istim postocima u usporedbi s administrativnim linijama kao i oni za razdoblje 2021. – 2024.

UKUPNA odobrena sredstva za Europski fond za obranu	Obveze	=1a+1b+3		375,000	375,000	375,000	375,000	1 500,000
	Plaćanja	=2a+2b +3		375,000	376,000	375,000	374,000	1 500,000

○ UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	4.								
	Plaćanja	5.								
○ UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		6.								
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA <...> višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4+6								
	Plaćanja	=5+6								

Ako prijedlog/inicijativa utječe na više naslova za poslovanje, ponovite prethodni odjeljak:

○ UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje (svi naslovi za poslovanje)	Obveze	4.								
	Plaćanja	5.								
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe (svi naslovi za poslovanje)		6.								
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1.–6. višegodišnjeg financijskog okvira (referentni iznos)	Obveze	=4+6								
	Plaćanja	=5+6								

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7	„Administrativni rashodi”
---	----------	---------------------------

U ovaj se odjeljak unose „administrativni proračunski podaci”, koji prethodno moraju biti uneseni u [prilog zakonodavnom financijskom izvještaju](#) (Prilog 5. Odluci Komisije o internim pravilima za izvršenje dijela „Komisija” općeg proračuna Europske unije), koji se unosi u DECIDE za potrebe savjetovanja među službama.

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	UKUPNO
GU: <.....>									
○ Ljudski resursi			3,026	3,026	3,026	3,026	1,037	1,037	14,178
○ Ostali administrativni rashodi			0,257	0,385	0,385	0,257	0,182	0,182	1,648
GLAVNA UPRAVA <....> UKUPNO	Odobrena sredstva		3,283	3,411	3,411	3,283	1,219	1,219	15,826

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)		3,283	3,411	3,411	3,283	1,219	1,219	15,826
---	-----------------------------------	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1.–7. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze								
	Plaćanja								

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Navesti ciljeve i rezultate			2023.		2024.		2025.		2026.		2027.		2028.		2029.		UKUPNO	
	REZULTATI																	
	Vrsta ⁸²	Prosječni trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ukupni broj	Ukupni trošak
SPECIFIČNI CILJ br. 1 ⁸³ ...																		
– rezultat																		
– rezultat																		
– rezultat																		
Međuzbroj za specifični cilj br. 1																		
SPECIFIČNI CILJ br. 2...																		
– rezultat																		
Međuzbroj za specifični cilj br. 2																		
UKUPNO																		

⁸² Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr.: broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

⁸³ Kako je opisan u točki 1.4.2. „Specifični ciljevi...”.

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	UKUPNO
--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi		3,026	3,026	3,026	3,026	1,037	1,037	14,178
Ostali administrativni rashodi		0,257	0,385	0,385	0,257	0,182	0,182	1,648
Međuzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira		3,283	3,411	3,411	3,283	1,219	1,219	15,826

Izvan NASLOVA 7.⁸⁴ višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi								
Ostali administrativni rashodi								
Međuzbroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira								

UKUPNO		3,283	3,411	3,411	3,283	1,219	1,219	15,826
---------------	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

⁸⁴ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.3.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

- ☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- ☐ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
o Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)							
20 01 02 01 (sjedište i predstavništva Komisije)		15	15	15	15	5	5
20 01 02 03 (delegacije)							
01 01 01 01 (neizravno istraživanje)							
01 01 01 11 (izravno istraživanje)							
Druge proračunske linije (navesti)							
o Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)⁸⁵							
20 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice”)		5	5	5	5	2	2
20 02 03 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)							
XX 01 xx yy zz⁸⁶	– u sjedištima						
	– u delegacijama						
01 01 01 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)							
01 01 01 12 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)							
Druge proračunske linije (navesti)							
UKUPNO		20	20	20	20	7	7

XX se odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna.

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Za uspostavu i početak prvih aktivnosti jedinstvene kontaktne točke 2024. bit će potrebno 15 ekvivalenata punog radnog vremena (12 AD i 3 AST). Isti broj ekvivalenata punog radnog vremena bit će potreban do kraja trenutnog razdoblja VFO-a, a zatim će se smanjiti na pet za 2028. i 2029. Jedinstvena kontaktna točka sastojat će se od dodatnog odjela koji će se uspostaviti u okviru Glavne uprave BUDG u Komisiji. Međutim, te će se potrebe pokriti unutarnjom preraspodjelom unutar Komisije.
Vanjsko osoblje	Dva ugovorna djelatnika i tri upućena nacionalna stručnjaka do 2027. te dva ugovorna djelatnika nakon toga. Dva ugovorna djelatnika bit će pokrivena unutarnjom preraspodjelom unutar Komisije.

⁸⁵ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

⁸⁶ U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

U prijedlogu/inicijativi:

- ☐ može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO).

Objasniti o kakvom je reprogramiranju riječ te navesti predmetne proračunske linije i odgovarajuće iznose. U slučaju većeg reprogramiranja dostaviti tablicu u Excel formatu.

- ☐ zahtijeva upotrebu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili upotrebu posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije, odgovarajuće iznose te instrumente čija se upotreba predlaže.

- ☒ zahtijeva reviziju VFO-a.

Potreban unos B1

3.2.5. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ☒ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- ☐ predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina N ⁸⁷	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)			Ukupno
Navedi tijelo koje sudjeluje u financiranju								
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva								

⁸⁷

Godina N je godina početka provedbe prijedloga/inicijative. Umjesto „N” upisati predviđenu prvu godinu provedbe (na primjer: 2021.). Isto vrijedi i za ostale godine.

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- ☒ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- ☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - ☐ na vlastita sredstva
 - ☐ na ostale prihode
 - navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda ☐

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska prihoda:	linija	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ⁸⁸						
			Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)		
Članak									

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

--

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

--

⁸⁸ Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer), navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % na ime troškova naplate.